

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi kestävän metsätalouden rahoituslain muuttamisesta ja laiksi pienpuun energiatuesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esitys sisältää kaksi lakiehdotusta. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kestävän metsätalouden rahoituslakia, joka ei ole vielä tullut voimaan. Lisäksi esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki pienpuun energiatuesta.

Kestävän metsätalouden rahoituslakiin tehtäisiin Euroopan komission edellyttämiä muutoksia. Suunnitelman laatimisen tukemisesta maanomistajan omana työnä luovuttaisiin. Metsänuudistamisen tukea koskevaa säännöstä tarkistettaisiin siten, että toimenpiteellä tulisi edistää ensisijaisesti metsäekosysteemin ja biodiversiteetin tai perinteisen maiseman säilyttämistä ja kunnostamista. Lakiin sisällytettäisiin myös säännös muusta julkisesta tuesta.

Kestävän metsätalouden rahoituslain osalta suunnitelman laatimisen tukea koskevia menettelysäännöksiä tarkistettaisiin siten, että suunnitelman laatimiseen voitaisiin hakea erikseen tukea silloin, kun toimenpiteet on tarkoitus rahoittaa tässä laissa tarkoitettu varoin yhteishankkeena tai jos toimenpiteet on tarkoitus rahoittaa osittain uusjakojen tukemisesta annetussa laissa tarkoitettu varoin. Muulta osin edellytettäisiin edelleenkin, että suunnitelman ja toteuttamisen tukea haetaan samanaikaisesti.

Esityksessä ehdotetaan, että kestävän metsätalouden rahoituslaista kumottaisiin sen 14 ja 15 §, jotka koskevat energiapuun korjuuta ja haketusta. Lakiin tehtäisiin myös muut tarvittavat muutokset siihen liittyen, että mainitut pykälät kumottaisiin.

Kestävän metsätalouden rahoituslain siirtymäsäännöksiä tarkistettaisiin siten, että kumottavan kestävän metsätalouden rahoituksesta annetun lain nojalla rahoitettuihin metsänparannushankkeisiin olisi mahdollista myöntää lisärahoitusta mainitun kumottavan lain nojalla.

Uusi laki pienpuun energiatuesta sisältäisi säännökset mainitun tuen myöntämisen perusteista ja yleisistä edellytyksistä. Ehdotettu uusi tuki olisi harkinnanvarainen kuten kestävän metsätalouden rahoituslain mukaiset tuet ja se korvaisi nykyiset energiapuun korjuun ja haketuksen tuet. Pienpuun energiatuen myöntämiseen, maksamiseen, valvontaan ja muihin vastaaviin seikkoihin liittyviin menettelyihin sovellettaisiin ehdotetun lain lisäksi myös valtioneuvustuslakia. Tuen määrästä ehdotetaan säädettäväksi valtioneuvoston asetuksella.

Kumpikin laki on tarkoitettu tulemaan samanaikaisesti voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
SISÄLLYS.....	2
YLEISPERUSTELUT	4
1 Johdanto	4
Kestävän metsätalouden rahoitus	4
Uusiutuvien energialähteiden käytön lisäämistä koskevat tavoitteet	4
2 Nykytila.....	5
2.1 Lainsäädäntö ja käytäntö.....	5
Laki kestävän metsätalouden rahoituksesta.....	5
Laki kiinteistön yhteisomistajien osallistumisesta metsätalouden rahoituslainsäädännössä tarkoitettuun toimenpiteeseen	6
2.2 Kansainvälinen kehitys sekä ulkomaiden ja Euroopan unionin lainsäädäntö	7
2.3 Nykytilan arviointi	7
3 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset.....	8
3.1 Esityksen tavoitteet	8
3.2 Keskeiset ehdotukset.....	8
Kestävän metsätalouden rahoituslaki	8
Laki pienpuun energiatuesta.....	9
Lakien voimaantulo.....	9
4 Esityksen vaikutukset.....	9
4.1 Taloudelliset vaikutukset	9
Kestävän metsätalouden rahoituslaki	9
Pienpuun energiatuki	10
4.2 Vaikutukset viranomaisten toimintaan.....	10
4.3 Ympäristö- ja yhteiskunnalliset vaikutukset	11
5 Asian valmistelu.....	11
5.1 Valmisteluvaiheet ja –aineisto	11
5.2 Lausunnot ja niiden huomioon ottaminen.....	11
6 Riippuvuus muista esityksistä	12
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT.....	13
1 Lakiehdotusten perustelut	13
1.1 Laki kestävän metsätalouden rahoituslain muuttamisesta	13
1.2 Laki pienpuun energiatuesta	18
2 Tarkemmat säännökset ja määräykset.....	25
3 Voimaantulo.....	26
4 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys	26
Perusoikeudet	26
Säädöstaso	27
Hallintotehtävän antaminen muulle kuin viranomaiselle	28
LAKIEHDOTUKSET	30
Laki kestävän metsätalouden rahoituslain muuttamisesta.....	30
Laki pienpuun energiatuesta.....	34

LIITE	38
RINNAKKAISTEKSTI.....	38
Laki kestävän metsätalouden rahoituslain muuttamisesta.....	38

YLEISPERUSTELUT

1 Johdanto

Kestävän metsätalouden rahoitus

Kestävän metsätalouden rahoituksesta annettu laki (1094/1996; jäljempänä *vuoden 1996 rahoituslaki*) tuli voimaan 1 päivänä tammikuuta 1997. Siinä säädetään valtion rahoituksesta toimenpiteisiin, joilla edistetään yksityismetsien kestävää hoitoa ja käyttöä metsälain (1093/1996) mukaisesti. Lakia ja sen nojalla annettuja säädöksiä on muutettu useita kertoja.

Vuoden 1996 rahoituslakiin tehtiin kokonaisuudistus. Uutta kestävän metsätalouden rahoituslakia (544/2007), joka sisältää säännökset metsätalouden tukien myöntämisen perusteista ja yleisistä edellytyksistä, ei ole vielä saatettu voimaan. Kestävän metsätalouden rahoituslaki sisältää myös säännökset tukien myöntämisestä, maksamisesta, valvonnasta, takaisinperinnästä ja metsäkeskuksen tietojensaantioikeuksista siltä osin kuin se on tarpeen valtionavustuslain (688/2001) asianomaisten säännösten lisäksi. Laki on tarkoitus saattaa voimaan valtioneuvoston asetuksella.

Metsätalouden rahoituksella edistetään metsien hyvää hoitoa ja käyttöä sekä maanomistajien omatoimista työtä ja töiden teettämistä ammatillisilla. Kannustaminen kohdistuu pääsääntöisesti sellaisiin toimenpiteisiin, jotka ylittävät lainsäädännössä asetetut metsien hoitoa ja käyttöä koskevat vaatimukset. Vuoden 1996 rahoituslain mukaan rahoitus myönnetään tukena ja lainana. Kestävän metsätalouden rahoituslain mukainen rahoitus myönnetään ainoastaan tukena.

Kestävän metsätalouden rahoituslaissa tuet jaetaan neljään ryhmään: metsänhoito- ja metsänparannustyöt, energiapuun korjuu ja haketus, metsien biologisen monimuotoisuuden ylläpitäminen ja muut edistämistoimenpiteet. Energiapuun korjuutukea ja haketus- tukea koskevat säännökset on eriytetty omaan lukuunsa. Ympäristötukea ja metsäluonnon hoitohankkeita koskevat säännökset on yhdistetty samaan lukuun. Lisäksi kulu- tus, joka vuoden 1996 rahoituslaissa on määritely puuntuotannon kestävyuden turvaa-

mista koskevaksi toimenpiteeksi, rahoitetaan kestävän metsätalouden rahoituslain mukaan metsäluonnon hoitohankkeena. Suunnitelmaa ja toteutusselvitystä koskevat säännökset on sisällytetty uuden lain yleisiin säännöksiin.

Kestävän metsätalouden rahoituslain mukaan metsänhoito- ja metsänparannustöihin myönnettäviä tukia voidaan myöntää metsänuudistamiseen, nuoren metsän hoitoon, terveyslannoitukseen, suometsän hoitoon ja metsätien tekemiseen. Vuoden 1996 rahoituslain mukaan nuoren metsän hoidon tuen myöntämisen edellytyksenä on, ettei kohteelta kerry leimikkona myyntikelpoista määrää kaupallisen ainespuun laatu- ja mittavaatimukset täyttävää puutavaraa. Kestävän metsätalouden rahoituslaissa tämä edellytys on korvattu nuoren metsän hoidon tuessa puuston keskipituutta ja läpimittaa koskevilla vaatimuksilla. Nykyisen kunnostusojituksen tuen on kestävän metsätalouden rahoituslaissa korvannut suometsän hoidon tuki. Tuettavat toimenpiteet ovat samoja kuin nykyisinkin kunnostusojituksessa. Tarkoituksena kuitenkin on, että suometsän hoitohankkeissa ojitetun alueen kunnostusojitustarvetta, ravinnetilannetta, kulkuyhteyksien järjestämistä sekä metsien hoitoa ja hakkuutöitä tarkastellaan kokonaisvaltaisemmin. Tähän kannustetaan korottamalla nuoren metsän hoidon ja terveyslannoituksen tukea silloin, kun nämä tehtäisiin suometsän hoitohankkeen yhteydessä.

Energiapuun korjuutuen ja haketus- tuen myöntämistä koskevat edellytykset ovat kestävän metsätalouden rahoituslaissa säilyneet pääosin ennallaan.

Uusiutuvien energialähteiden käytön lisäämistä koskevat tavoitteet

Euroopan unionin tavoitteena on ilmaston lämpenemisen pysäyttäminen pitkällä aikavälillä kahteen asteeseen. Euroopan unionin vuoden 2020 välitavoitteena on muun muassa lisätä uusiutuvien energialähteiden osuutta 20 prosenttiin. Tavoitteet uusiutuvien energialähteiden käytön lisäämisestä ja kasvihuonekaasujen vähentämisestä ovat Euroopan unionin jäsenvaltioita oikeudellisesti sitovia.

Euroopan unioni edellyttää Suomen nostavan uusiutuvan energian osuuden energian loppukäytöstä 38 prosenttiin vuoteen 2020 mennessä.

Matti Vanhasen II hallituksen ohjelman mukaan uusiutuvien energialähteiden käyttöä tulee tukea eri tavoin ja tavoitteena on lisätä hyvin merkittävästi uusiutuvien energialähteiden käyttöä, mikä edellyttää sekä merkittäviä tukitoimia bioenergian tuotantoketjun eri kohtiin että uusiutuvan energian markkinoille pääsyn varmistavia toimia. Pääministeri Mari Kiviniemen hallitusohjelmassa todetaan, että pääministeri Mari Kiviniemen hallitus jatkaa Matti Vanhasen II hallituksen, hallitusohjelman ja vaalikauden puolivälin ns. politiikkariihen päätösten toteuttamista.

Suomessa käytettävistä uusiutuvista energiamuodoista tärkeimpiä ovat bioenergia, varsinkin puu ja puupohjaiset polttoaineet, vesivoima, tuulivoima, maalämpö ja aurinkoenergia. Uusiutuvien energialähteiden merkitys energiantuotannon päästöjen vähentämisessä ja energiahuollon järjestämisessä on merkittävä. Uusiutuvat energialähteet ovat kuitenkin vielä monesti kilpailukyvyltään heikompia verrattuna fossiilisiin polttoaineisiin. Usein tarvitaan erilaisia tukia ja kannusteita uusiutuvien energialähteiden käytön lisäämiseksi ja investointien kannattavuuden varmistamiseksi. Metsähakkeen kilpailukykyyn verrattuna muihin polttoaineisiin vaikuttaa muun muassa öljyn ja muiden polttoaineiden hintataso sekä päästöoikeuden hinta.

Ilmasto- ja energiapolitiikan ministerityöryhmä saavutti 20 päivänä huhtikuuta 2010 yksimielisyyden uusiutuvan energian edistämiskeinoista ja määrästä Suomelle Euroopan unionissa. Tässä yhteydessä asetettiin tavoitteeksi nostaa vuoteen 2020 mennessä metsähakkeen käyttöä polttoaineena 25 terawattituntiin vuodessa. Tämä vastaa 13,5 miljoonaa kuutiometriä metsähaketta, mikä merkitsee käyttömäärien yli kaksinkertaistamista nykytasosta. Metsähakkeen käyttökohteita ovat teollisuuden voimalaitos- ja lämpölaitoskattilat, kaukolämpövoimalat ja erilliset lämpökeskukset. Lisäksi metsähake tulee olemaan merkittävä raaka-aine biojalostamoissa.

Metsähakkeen energiakäytön edistämiseksi hallitus on antanut syyskaudella 2010 edus-

kunnalle esityksen laiksi uusiutuvilla energialähteillä tuotetun sähkön tuotantotuesta (HE 152/2010 vp). Metsähakkeella tuotetulle sähkölle kohdistettaisiin päästöoikeuden hintaan sidottua muuttuvaa tuotantotukea. Esityksen tavoitteena on, että metsähakkeella korvattaisiin muiden polttoaineiden käyttöä monipolttoainekattiloissa. Suomessa metsähakkeen käyttöön soveltuvia monipolttoainekattiloita on tällä hetkellä noin 90 ja niiden määrän arvioidaan kasvavan noin 110 vuoteen 2020 mennessä.

Metsähakkeen raaka-ainetta ovat metsänhoitotöiden ja puun korjuun yhteydessä syntyvä oksa- ja latvusmassa, pienpuu, kannot ja juurakot. Noin kolmannes metsähakkeen potentiaalista on nuorissa metsissä eli pienpuuhaketta. Nuorten metsien hoito- ja ensiharvennuskohteilta korjattavan pienpuun tuotantokustannukset ovat korkeat johtuen muun muassa alhaisesta kertymästä hehtaaria kohden sekä korjuun työvaltaisuudesta. Täten pienpuuhakkeen tuotantokustannukset ovat toistaiseksi ylittäneet voimalaitosten maksukykyyn metsähakkeesta. Jotta Euroopan unionissa päätetyt uusiutuvien energialähteiden käytön tavoitteet voidaan saavuttaa, on perusteltua tarkistaa nykyisiä energiapuun korjuuta ja haketusta koskevia tukijärjestelmiä.

2 Nykytila

2.1 Lainsäädäntö ja käytäntö

Laki kestävän metsätalouden rahoituksesta

Vuoden 1996 rahoituslaissa tarkoitettu rahoitus voi olla tukea tai lainaa. Lainaa on myönnetty yhteishankkeina toteutettaviin metsätie- ja kunnostusojitushankkeisiin. Muu rahoitus on myönnetty tukena. Laissa säädetty etuudet eivät ole veronalaisia.

Vuoden 1996 rahoituslaissa rahoitus on jaettu neljään ryhmään, jotka ovat puuntuotannon kestävyden turvaaminen, metsien biologisen monimuotoisuuden ylläpitäminen, metsäluonnon hoitohankkeet ja edellä mainittuja toimenpiteitä tukevat muut edistämistoimenpiteet. Puuntuotannon kestävyden turvaamiseksi myönnettävä rahoitus kohdistetaan seuraaviin työlajeihin: metsänuudis-

taminen, kulutus, nuoren metsän hoito, energiapuun korjuu, metsänterveyslannoitus, kunnostusojitus ja metsätien tekeminen. Metsien biologisen monimuotoisuuden ylläpitämistä koskevaa rahoitusta on ympäristötuki. Metsäluonnon hoitohankkeina voidaan rahoittaa yksittäisiä työlajeja laajempia hankkeita. Hankkeet suunnitellaan ja toteutetaan metsäkeskuksen toimesta tai valvonnassa. Muina edistämistoimenpiteinä voidaan rahoittaa toteutus selvityksen laatiminen, juurikäävän torjunta, ennalta arvaamattoman virheen korjaaminen, vahingon korvaaminen, kokeilu- ja selvitystoiminta ja energiapuun haketus. Juurikäävän torjunnan tuki voidaan myöntää sekä biologiseen että mekaaniseen torjuntaan.

Vuoden 1996 rahoituslain nojalla rahoitusta voidaan myöntää tietyin edellytyksin myös suunnitelman laatimiseen ja sellaisiin laissa tarkoitettuihin toimenpiteisiin, jotka sisältyvät Euroopan unionin osaksi rahoittamiin ohjelmiin.

Vuoden 1996 rahoituslaissa tarkoitettu rahoitus myönnetään pääsääntöisesti yksityiselle maanomistajalle. Yksityisellä maanomistajalla tarkoitetaan luonnollista henkilöä sekä sellaista luonnollisten henkilöiden muodostamaa yhtiötä, osuuskuntaa tai muuta yhteisöä taikka säätiötä, jonka pääasiallisena tarkoituksena on maatala- tai metsätalouden harjoittaminen. Yksityisellä maanomistajalla tarkoitetaan myös sellaista yhteismetsän osakaskuntaa ja yhteisalueissa (758/1989) tarkoitettua yhteisen alueen osakaskuntaa, jonka osuuksista vähintään puolet on luonnollisten henkilöiden omistuksessa. Yksityistä maanomistajaa koskevia säännöksiä on voitu soveltaa myös yksityiseltä maanomistajalta saadun maanvuokraoikeuden, testamenttiin perustuvan käyttöoikeuden, lesken hallinto-oikeuden, eläkeoikeuden tai muun vastaavan oikeuden haltijaan. Edellä mainittu muita edistämistoimenpiteitä koskeva rahoitus on voitu myöntää muullekin kuin yksityiselle maanomistajalle. Tällöinkin on edellytetty, että rahoitettavalla toimenpiteellä edistetään yksityismetsien hoitoa ja käyttöä.

Vuoden 1996 rahoituslaissa säädetään lisäksi rahoituksen hakemisesta, myöntämisestä, maksamisesta, takaisinperinnästä ja sen seuraamuksista sekä valvonnasta. Rahoituk-

sen myöntäminen, maksaminen ja valvonta kuuluvat metsäkeskukselle. Aiemmin rahoituksen peruuttamisesta, tuen takaisinperinnästä ja lainan irtisanomisesta päätti metsäkeskus. Nämä tehtävät siirtyivät 1 päivästä toukokuuta 2007 lukien Maaseutuvirastolle, joka tekee asiassa päätöksen metsäkeskuksen esityksestä. Lainojen takaisinperintä on aiemmin kuulunut lääninhallitusten tehtäviin. Tämä tehtävä siirtyi Valtiokonttorille eräiden maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan lainojen ja saamisten siirtämisestä Valtiokonttorin hoidettavaksi annetun lain (78/2007) perusteella. Kokeilu- ja selvitystoiminnan tuen myöntäminen, maksaminen ja valvonta kuuluvat kokonaisuudessaan maa- ja metsätalousministeriölle. Lisäksi maa- ja metsätalousministeriölle kuuluvat lain ohjaus- ja valvontatehtävät.

Laki kiinteistön yhteisomistajien osallistumisesta metsätalouden rahoituslainsäädännössä tarkoitettuun toimenpiteeseen

Kiinteistön yhteisomistajien osallistumisesta metsätalouden rahoituslainsäädännössä tarkoitettuun toimenpiteeseen annetussa laissa (1349/1996) säädetään siitä, millä edellytyksillä kiinteistöä hoitavat osaomistajat voivat ryhtyä vuoden 1996 rahoituslaissa tarkoitettuun toimenpiteeseen. Lain mukaan sellaisilla yhteisomistajilla, jotka omistavat kiinteistöä vähintään puolet ja joihin kuuluvat kiinteistöä hoitavat yhteisomistajat, on oikeus ryhtyä tällaiseen toimenpiteeseen ja ottaa vastaan tukea sekä lainaa. Sama koskee yhtäkin yhteisomistajaa, joka täyttää säädetyt ehdot. Toimenpidettä ei kuitenkaan saa aloittaa ilman maa- ja metsätalousministeriön lupaa, jos joku muista yhteisomistajista vastustaa toimenpidettä. Tällöin on kiinnitettävä huomiota siihen, aiheuttaako toimenpide huomattavaa haittaa tai vahinkoa sellaiselle yhteisomistajalle, joka vastustaa toimenpidettä.

Silloin kun toimenpidettä varten kiinteistölle haetaan vain tukea, sellaisilla yhteisomistajilla yhteisesti, jotka omistavat kiinteistöä vähintään neljänneksen ja joihin kuuluvat kiinteistöä hoitavat yhteisomistajat, on oikeus ryhtyä toimenpiteeseen, jos he luopuvat vaatimasta muilta yhteisomistajilta toimenpi-

teen toteuttamiskustannuksia. Muutkin yhteisömistajat joutuvat vastaamaan vuoden 1996 rahoituslaissa tarkoitettuun hoito- ja kunnossapitovelvollisuudesta ja velvollisuudesta olla ottamatta aluetta muuhun käyttöön sikäli, että tuki voidaan periä takaisin myös näiltä muilta yhteisömistajilta.

Kiinteistön yhteisömistajien osallistumisesta metsätalouden rahoituslainsäädännössä tarkoitettuun toimenpiteeseen annettua lakia sovelletaan myös sellaisiin jakamattoman kuolinpesän osakkaisiin, joiden arvioitu osuus vastaa edellä mainittuja omistusosuuksia. Lakia sovelletaan myös sovintojaolla hallittuun kiinteistön määräosaan.

2.2 Kansainvälinen kehitys sekä ulkomaisten ja Euroopan unionin lainsäädäntö

Metsätalouden tukiin liittyvä kansainvälisen kehityksen kuvaus löytyy hallituksen esityksestä eduskunnalle metsätalouden rahoituslaiksi ja laiksi tuloverolain muuttamisesta (HE 177/2006 vp). Metsätalouden tukiin liittyvää kansainvälistä kehitystä on kuvattu mainitun esityksen yleisperustelujen 1.3 luvussa.

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 108 artiklan 3 kohdan mukaan komissiolle on annettava tieto tuen myöntämisestä tai muuttamisesta koskevasta suunnitelmasta niin ajoissa, että se voi esittää huomautuksensa. Ilmoitusmenettelyn tarkoituksena on varmistaa tukien yhteensopivuus yhteismarkkinoille. Tukitoimenpidettä ei voida ottaa käyttöön, ennen kuin komissio on hyväksynyt tukijärjestelmän. Tähän liittyen ehdotetaan, että pienpuun energiatukea koskeva laki saatettaisiin voimaan valtioneuvoston asetuksella sen jälkeen, kun Euroopan komissio on tukitoimenpiteen hyväksynyt.

2.3 Nykytilan arviointi

Uutta kestävän metsätalouden rahoituslakia ei vielä ole saatettu voimaan. Seuraavat hallituksen esitykset ovat eduskunnassa vireillä:

- Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi kestävän metsätalouden rahoituslain muuttamisesta (HE 72/2008 vp)

- Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi kestävän metsätalouden rahoituslain muuttamisesta annetun hallituksen esityksen (HE 72/2008 vp) täydentämisestä (HE 54/2009)

Hallitus on peruuttanut mainitut hallituksen esitykset. Tähän esitykseen on koottu kyseisistä esityksistä ne muutosehdotukset, jotka ovat edelleen ajankohtaisia.

Nykyisin energiapuun käyttöä edistetään energiapuun korjuun ja haketuksen tuilla. Nämä kaksi erillistä tukea on tarkoitettu muuttamaan yhdeksi uudeksi tueksi (pienpuun energiatuki) ja sitä koskevat säännökset sisällytetään omaan erilliseen lakiinsa. Uuden pienpuun energiatuen sisällyttämistä erilliseen lakiin voidaan perustella sillä, että kyseisen tuen tavoitteet ovat erilaiset kuin kestävän metsätalouden rahoituslain muilla tuilla. Jatkossa kestävän metsätalouden rahoituslain nojalla myönnettävien tukien tarkoituksena olisi edistää puuntuotantoa ja turvata metsien biologista monimuotoisuutta, kun taas uuden pienpuun energiatukea koskevan lain tavoitteena olisi puun energiakäytön lisääminen.

Nykyisiä tukijärjestelmiä ei voida pitää riittävänä, jotta uusiutuvilla energialähteillä tuotetun energian osuuden lisäys kokonaiskulutuksesta lisäys vuoteen 2020 mennessä vastaisi asetettuja tavoitteita. Uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämiseksi sekä direktiivien 2001/77/EY ja 2003/30/EY muuttamisesta ja myöhemmästä kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2009/28/EY (jäljempänä *RES-direktiivi*) on jäsenvaltiolle asetettu tavoitteet uusiutuvista energialähteistä peräisin olevan energian osuudeksi kokonaiskulutuksesta vuonna 2020. RES-direktiivissä asetetun tavoitteen saavuttaminen vuoteen 2020 mennessä edellyttää uusia tukijärjestelmiä. Suunnitellun metsähakevoimaloille myönnettävän muuttuvan sähköntuotantotuen tavoitteena on korvata muiden polttoaineiden käyttöä metsähakkeella monipolttoainekattiloissa. Esitys pienpuun energiatuesta liittyy kiinteästi uusiutuvan energian velvoitepaketissa esitettyyn ohjaukskeinojen kokonaisuuteen, joilla pyritään varmistamaan metsähakkeen käyttömäärien lisäämiselle asetettujen tavoitteiden toteuttaminen.

3 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

3.1 Esityksen tavoitteet

Esityksen yhtenä tavoitteena on saattaa kestävä metsätalouden rahoituslaki Euroopan unionin valtiontukisääntöjen ja niihin liittyen komission valtiontukea koskevien päätösten mukaiseksi. Valtiontukisääntöihin liittyen kestävä metsätalouden rahoituslakiin on tarpeen tehdä tarkistuksia liittyen suunnittelun, metsänuudistamisen, metsätien tekemisen sekä kokeilu- ja selvityshankkeiden tukeen. Suunnitelman laatimisen tukemisesta maanomistajan omalla työllä luovutettiin ja metsänuudistamisen tukea koskevaa säännöstä tarkistettaisiin siten, että toimenpiteellä tulisi edistää ensisijaisesti metsäekosysteemin ja biodiversiteetin tai perinteisen maiseman säilyttämistä ja kunnostamista. Metsätien tekemisen tuen myöntämisen edellytykseksi asetettaisiin, että uusi metsätie tai perusparannettava yksityistie olisi maksutta yleisölle avoin virkistyskäyttöön. Kokeilu- ja selvitystoiminnan tuen myöntämisen edellytykseksi asetettaisiin, että tällöin tulee ottaa huomioon Euroopan komission antamien valtiontuen suuntaviivojen asianomaista tukea koskevat vaatimukset. Lakiin sisällytettäisiin myös säännös muusta julkisesta tuesta.

Valtioneuvosto on maaliskuussa 2008 hyväksynyt Kansallisen metsäohjelman 2015 (jäljempänä *kansallinen metsäohjelma*). Ohjelma sisältää metsäpolitiikan keskeiset linjat. Ohjelman päämääränä on lisätä kansalaisten hyvinvointia hyödyntämällä metsiä monipuolisesti kestävä kehityksen periaatteita noudattaen. Valtioneuvosto hyväksyi 6 päivänä marraskuuta 2008 kansallisen pitkän aikavälin ilmasto- ja energiastrategian (VNS 6/2008 vp, jäljempänä *ilmasto- ja energiastrategia*). Strategia pohjautuu Euroopan unionin ilmasto- ja energiapolitiittisiin linjauksiin ja velvoitteisiin. Ilmasto- ja energiapolitiikan ministerityöryhmä saavutti 20 päivänä huhtikuuta 2010 yksimielisyyden uusiutuvan energian edistämiskeinoista ja määrästä Suomelle Euroopan unionissa asetetun tavoitteen saavuttamiseksi vuonna 2020 (jäljempänä *uusiutuvan energian velvoitepakketti*).

Kansallisessa metsäohjelmassa, ilmasto- ja energiastrategiassa sekä uusiutuvan energian velvoitepaketissa tehtyjen linjausten mukaisesti tavoitteena on nostaa metsähakkeen vuotuinen käyttö energiantuotannossa 13,5 miljoonaa kuutiometriin vuoteen 2020 mennessä. Pienpuuhakkeella on arvioitu voitavan kattaa tästä tarpeesta noin kolmannes. Esityksen tavoitteena on turvata pienpuuhakkeen saatavuus lämpö- ja voimalaitoksille. Tuen avulla on tavoitteena ohjata energiantuotantoon pääasiassa sellaista puuta, joka ei ole käytettävissä teollisuuden raaka-aineena tai ei ohjautuisi markkinavetoisesti energiakäyttöön. Määräraha osoitetaan nuorten metsien hoidon tai ensiharvennusten yhteydessä hakatun ja energiapuuksi käytettävän pienpuun hankintaan. Tavoitteena on, että pienpuuhaketta käytettäisiin Suomessa vuosittain 4–5 miljoonaa kuutiometriä vuoteen 2020 mennessä.

3.2 Keskeiset ehdotukset

Kestävä metsätalouden rahoituslaki

Kestävä metsätalouden rahoituslakiin esitetään tehtäväksi eräitä muutoksia, jotta rahoituslaki saataisiin Euroopan unionin valtiontukisääntöjen ja niihin liittyen komission valtiontukea koskevien päätösten mukaiseksi (ks. 3.1. luku edellä). Esitys sisältää myös muutamia pykälämuutoksia, jotka eivät liity valtiontukisääntöihin.

Lain soveltamisalaa koskevaa säännöstä ehdotetaan muutettavaksi siten, että täsmennettäisiin, miltä osin tukea voidaan myöntää yksityisille luonnonsuojelualueille. Lakiin lisättäisiin myös säännös siitä, ettei kestävä metsätalouden rahoitusta voida kohdistaa luonnonsuojelulaista johtuviin korvauksiin.

Suunnitelman laatimisen tukea koskevia menettelysäännöksiä tarkistettaisiin siten, että suunnitelman laatimiseen voitaisiin myöntää tukea silloin, kun toimenpiteet on tarkoitus rahoittaa muista varoista. Suunnitelman tukea koskevaa säännöstä ehdotetaan muutettavaksi siten, että vastaisuudessa myös ympäristötuen myöntämisen edellytyksenä olisi suunnitelma. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi säännös, jonka mukaan päätös voitaisiin alle-

kirjoittaa koneellisesti. Säännös on tarpeen, koska kyse on massaluonteisista päätöksistä.

Lain siirtymäsäännöksiä tarkistettaisiin siten, että kumottavan vuoden 1996 rahoituslain nojalla rahoitettuihin metsänparannushankkeisiin olisi mahdollista myöntää lisärahoitusta mainitun kumottavan lain nojalla.

Laki pienpuun energiatuesta

Uusi laki pienpuun energiatuesta sisältäisi säännökset pienpuun energiatuen myöntämisen perusteista ja yleisistä edellytyksistä. Ehdotettu uusi tuki olisi harkinnanvarainen kuten kestävän metsätalouden rahoituslain mukaiset tuet ja se korvaisi nykyiset energiapuun korjuun ja haketuksen tuet.

Pienpuun energiatuen saajina voisi olla maanomistaja, yhteisö tai ammatinharjoittaja. Tuensaajien määrä on laajempi kuin kestävän metsätalouden rahoituslaissa. Kun kestävän metsätalouden rahoituslaissa tuki nimenomaisesti kohdistetaan yksityisten maanomistajien metsiin, ei tätä rajoitusta olisi pienpuun energiatuen osalta. Tuki voitaisiin siten myöntää myös esimerkiksi sellaisen pienpuuenergiäerän perusteella, joka on peräisin valtion tai ison metsäyrityksen omistamasta metsästä. Julkisyhteisöille tuki voisi olla alempi. Valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin tuen määrästä. Valtioneuvoston asetuksella voitaisiin siten säätää, että tuki olisi julkisyhteisöjen omistamista metsistä peräisin olevista energiapuerista esimerkiksi puolta vähemmän kuin muille tuensaajille.

Pienpuun energiatuki kohdistettaisiin nuorten metsien hoito- ja ensiharvennuskohteilta saatavaan energiapuuhun. Pienpuun energiatuen myöntämisen edellytyksenä olisi, että energiakäyttöön luovutettava puumäärä on vähintään 40 kiintokuutiometriä. Luovuttamisella tarkoitetaan, että puuera täytyy luovuttaa sivulliselle. Omasta metsästä haetun energiapuun käyttöä ei esityksen mukaan tuettaisi. Tuen myöntämisen edellytyksenä olisi, että energiapuerästä on mittaustodistus. Tuen hakijan tulisi myös antaa metsäkeskukselle vakuutus energiapuerän luovuttamisesta energiakäyttöön.

Tukien määrästä ehdotetaan säädettäväksi valtioneuvoston asetuksella. Tuen myöntämiseen, maksamiseen, valvontaan ja muihin

vastaaviin seikkoihin liittyviin menettelyihin sovellettaisiin ehdotetun lain lisäksi myös valtionavustuslakia.

Voimassa olevan verojärjestelmän mukaan veronalaisuus koskee yleensä kaikkia elinkeinotoiminnassa saatuja julkisia tukia. Kestävän metsätalouden rahoituslain tukien verottomuus on poikkeus tästä pääsäännöstä. Pienpuun energiatuki olisi saajalleen veronalaista tuloa. Pienpuun energiatuen osalta ei esitetä muutoksia verolainsäädäntöön.

Lakien voimaantulo

Kestävän metsätalouden rahoituslain tuetavista toimenpiteistä on tarkoitus poistaa energiapuun korjuun ja haketuksen tukeminen. Tarkoituksena on, että pienpuun energiatukijärjestelmä korvaa aikaisemmin rahoituslaissa säädetyn energiapuun käytön tukemisen tältä osin. Kestävän metsätalouden rahoituslain muutos ja pienpuun energiatuki on tarkoitus saattaa voimaan samanaikaisesti.

4 Esityksen vaikutukset

4.1 Taloudelliset vaikutukset

Kestävän metsätalouden rahoituslaki

Vuoden 1996 rahoituslain nojalla tuettiin vuonna 2009 energiapuun korjuuta 11,242 miljoonalla eurolla ja haketuksen käyttöön 1,730 miljoonaa euroa. Hehtaaria kohden korjattiin keskimäärin noin 44,3 kiintokuutiometriä energiapuuta. Energiapuun korjuutukea vuonna 2009 maksettiin 36 255 hehtaarille. Vuosi 2009 oli metsätaloudessa poikkeuksellinen markkinahakkuiden jäädessä 42 miljoonaan kiintokuutiometriin normaalin hakkuumäärän ollessa noin 55 miljoonaa kiintokuutiometriä. Samanaikaisesti kiinnostus energiapuun korjuuseen nousi ennakoitua suuremmaksi, minkä mahdollisti muista hakkuista vapaana ollut konekapasiteetti.

Koska kestävän metsätalouden rahoituslain ja pienpuun energiatukea koskevan lain voidaan arvioida tulevan voimaan aikaisintaan 1 päivänä huhtikuuta 2011, tarvitaan voimassa olevan lain nojalla rahoitettavaan energiapuun korjuuseen ja haketuksen valtion tukea

ensi vuonna arviolta vähintään 10 miljoonaa euroa. Vuoden 2012 alusta energiapuun tukemisen arvioidaan siirtyvän kokonaan pienpuun energiatukijärjestelmän kautta rahoitettavaksi.

Kestävän metsätalouden rahoituslain muista kuin energiapuun edistämiseen liittyvistä muutoksista ei sinällään aiheudu mainittavia taloudellisia vaikutuksia. Komissio on edellyttänyt, että metsäteiden tekemiseen ja yksityisteiden perusparannukseen tukea myönnetään vain, jos tiet ovat yleisön käytössä maksetta virkistystarkoituksessa. Velvoite olisi voimassa 10 vuotta toimenpiteelle myönnetyn rahoituksen loppuunmaksamisesta.

Pienpuun energiatuki

Metsänhoitotöiden suoritemäärät ovat riippuvaisia metsien hakkuista ja hakkuiden rakenteesta. Valtakunnan metsien inventoinnin (VMI 10) perusteella on arvioitu, että ensiharvennuksen tarpeessa olevien metsien määrä on seuraavalla viisivuotiskaudella yhteensä 1,6 miljoonaa hehtaaria eli noin 320 000 hehtaaria vuosittain.

Pienpuun energiatukijärjestelmästä tuettavaa pienpuuta arvioidaan korjattavan vuonna 2012 noin 2,2 miljoonaa kuutiometriä ja vuonna 2020 noin 5 miljoonaa kuutiometriä. Vuonna 2009 energiapuuta korjattiin yksityisten maanomistajien nuorten metsien hoitokohteilta valtion tuella noin 1,6 miljoonaa kuutiometriä.

Uusiutuvan energian käyttötavoitteiden saavuttamiseksi tarkoituksena on, että pienpuun energiatuen saajien piiri olisi laajempi kuin mikä oli alun perin tarkoituksena kestävä metsätalouden rahoituslaissa. Pienpuun energiatuki kohdistettaisiin kaikkien metsänomistajien metsistä kerättyyn energiapuuhun.

Tarkoituksena on, että pienpuun energiatuen määrästä säädettäisiin valtioneuvoston asetuksella. Enimmäiskertymä, jolle pienpuun energiatukea voitaisiin maksaa, voisi olla esimerkiksi 45 kiintokuutiometriä energiapuuta hehtaaria kohden yhdeltä kiinteistöltä korjattuna. Seuraavassa on vaikutuksia arvioitu sen olettamuksen mukaan, että tuen määrä olisi 10 euroa korjattua energiapuu-kuutiometriä kohden. Kyseisellä tuen tasolla pienpuun energiatuen maksamiseksi arvioi-

daan tarvittavan vuonna 2012 noin 22 miljoonaa euroa. Vuonna 2020 olisi käytössä noin 36 miljoonaa euroa. Arvioitaessa pienpuun energiatuen käyttöä pinta-alayksiköissä, on arvioitu pienpuun energiatuen riittävän arvioidulla tuen tasolla alkuun noin 45 000–70 000 hehtaarille ja vuonna 2020 noin 90 000–130 000 hehtaarille riippuen hehtaarilta korjattavasta energiapuumäärästä.

Pienpuun energiatukea koskeva laki voidaan saattaa voimaan vasta, kun komissio on hyväksynyt tukitoimenpiteen. On todennäköistä, että valtioneuvoston käsittelyyn menee komissiossa vähintään kuusi kuukautta. Jos pienpuun energiatukea koskeva laki tulisi voimaan 1 päivänä huhtikuuta 2011, kumotaisiin tuolloin myös vuoden 1996 rahoituslaki ja kestävä metsätalouden rahoituslain energiapuun korjuuta ja haketusta koskevat säännökset. Vuonna 2011 tuen tarve ei ole pienpuun energiatuen osalta täysimääräinen, koska osa pienpuun energiatuesta maksetaan edelleen vuoden 1996 rahoituslain nojalla. Hallitus on esittänyt vuoden 2011 talousarvioesityksen täydennyksen yhteydessä talousarvioon lisättäväksi uuden momentin, 30.60.47 (Pienpuun energiatuki), ja osoitettavaksi sille 13,5 miljoonan euron määrärahan (HE 228/2010 vp). Samalla on esitetty vähennettäväksi valtion talousarvion momentilta 30.60.44 (Tuki puuntuotannon kestävyden turvaamiseen) 3,75 miljoonaa euroa.

4.2 Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Kestävä metsätalouden rahoituslakiin esitetyt muutokset eivät juurikaan lisää metsäkeskuksen työmäärää. Poikkeuksen muodostaa metsätien tekemiseen liittyvä velvollisuus sallia tien virkistyskäyttö. Velvoitteen valvominen ja mahdolliset velvoitteen rikkomisesta johtuvat takaisinperinnät lisäävät josain määrin metsäkeskusten työtä.

Pienpuun energiatuen myöntämisestä ja valvonnasta vastaava organisaatio on metsäkeskus. Tukijärjestelmän käyttöönotto mukaanlukien tietojärjestelmiin tehtävät muutostyöt lisäävät metsäkeskusten työmäärää noin kymmenen henkilötyövuoden verran. Vuoden 2011 talousarvioesityksen yhteydessä hallitus päätti esittää valtion talousarvion

momentille 30.60.42 (Valtionapu metsätalouden edistämisorganisaatioille) 300 000 euroa pienpuun energiaturun vaatimien tietojärjestelmien rahoittamiseen.

4.3 Ympäristö- ja yhteiskunnalliset vaikutukset

Kestävän metsätalouden rahoituslakiin esitetyt muutokset eivät sisällä merkittäviä uusia ympäristö- tai yhteiskunnallisia vaikutuksia.

Pienpuun energiaturun tavoitteena on muiden metsähakkeen hintakilpailukykyyn vaikuttavien uudistusten ohella varmistaa metsähakkeelle asetettujen käyttötavoitteiden toteutumista. Pienpuun energiakäytön lisäksi vastataan siten osaltaan uusiutuvien energialähteiden lisäämistä koskevien kansallisten EU-tavoitteiden toteutumiseen. Metistä saatavista energialähteistä suhteessa suurimman potentiaalin on arvioitu olevan pienpuun korjuussa energiakäyttöön. Puuenergian käytön tukeminen edistää hallituksen uusiutuvan energian velvoitepaketin toteutumista. Puuenergian käytön lisäämisellä saavutetaan päästöjen merkittävä vähentymisen korvattaessa fossiilisia polttoaineita. Mikäli puuenergian käytöllä korvataan polttoöljyn käyttöä, vähenevät hiilidioksidipäästöt noin 0,5 tonnia poltettua kiintokuutiometriä kohden.

Energian tuotanto metsähakkeella kasvattaa osaltaan omavaraisuutta energian tuotannossa, koska se vähentää fossiilisten polttoaineiden käyttöä ja siten energian tuontia. Metsähakkeen käytön lisäämisellä on positiivisia työllisyys- ja investointivaikutuksia. Tutkimuksissa metsähakkeen 15 miljoonan kiintokuutiometrin työllisyysvaikutuksiksi vuonna 2020 arvioitiin noin 6900 henkilötyövuotta. Asetetulla 13,5 miljoonan hakekuution tavoitetasolla työllisyysvaikutusten voidaan arvioida olevan lähes yhtä suuri. Merkittävä osa työllisyysvaikutuksista syntyy nimenomaan puun korjuussa, haketuksessa ja kuljetuksessa. Lisääntyvän pienpuun korjuun vaikutusta metsien monimuotoisuuteen ja ravinne- ja hiilitalouteen sekä mahdollisia haittavaikutuksia metsä-, suo- ja vesiekosysteemeihin tulee jatkossakin seurata ja arvioida.

5 Asian valmistelu

5.1 Valmisteluvaiheet ja -aineisto

Esitys on valmisteltu maa- ja metsätalousministeriössä. Kestävän metsätalouden rahoituslakiin liittyvät muutosehdotukset perustuvat pitkälti vireillä olleisiin hallituksen esityksiin (HE 72/2008 vp ja HE 54/2009 vp). Pienpuun energiaturun osalta valmisteluaineistoa ovat edellä 3.1 luvussa mainitut kansallinen metsäohjelma, ilmasto- ja energiastrategia sekä uusiutuvan energian velvoitepaketti.

5.2 Lausunnot ja niiden huomioon ottaminen

Esitykseen antoivat lausunnon oikeusministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, valtiovarainministeriö, ympäristöministeriö, Helsingin yliopisto, Kilpailuvirasto, Kirkkohallitus (ev.lut), Metsäntutkimuslaitos, Metsähallitus, Metsätalouden kehittämiskeskus Tapio, metsäkeskukset, Elinkeinoelämän keskusliitto EK, Energiateollisuus ry, FINBIO- Suomen Bioenergiayhdistys, Koneyrittäjien liitto ry, L&T Biowatti Oy, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry, METO- Metsäalan asiantuntijat ry, Metsäliitto, Metsänhoitajaliitto ry, Rannikon, Länsi-Suomen, Etelä-Suomen, Järvi-Suomen, Pohjois-Karjalan ja Pohjois-Suomen Metsänomistajien liitot, Metsäteollisuus ry, Puuenergia ry, Stora Enso, Suomen Kuntaliitto ry, Suomen luonnonsuojeluliitto ry, Suomen Sahat ry, Suomen yrittäjät ry, Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC rf ja Vapo Oy.

Lausunnonantajat esittivät muutoksia kestävän metsätalouden rahoituslain osalta muun muassa metsänuudistamisen, metsätien tekemisen ja suunnittelun tukeen sekä ympäristötukeen. Tältä osin esitystä ei ole muutettu, koska rahoituslain tukijärjestelmä on komission hyväksymä ja muutokset edellyttäisivät muutosten toimittamista komission hyväksyttäväksi. Metsänuudistamisen, metsätien tekemisen ja suunnitelman tuen osalta esitetyt muutokset eivät täytä maa- ja metsätalouden alan valtiontuen suuntaviivojen vaatimuksia.

Lausunnoissa nousivat esille erityisesti pienpuun energiatukea saavien kohteiden sekä tuensaajien rajaukset. Näkemykset siitä, tulisiko tuki ulottaa nykyisiä vuoden 1996 rahoituslain mukaisia nuoren metsän hoitokohteita järeämpiin kohteisiin, olivat eriäviä.

Lausunnonantajien näkemykset tuensaajista erosivat toisistaan. Osa lausunnonantajista piti hyvänä, että tuensaajien piiri olisi laajempi kuin nykyisessä kestävässä metsätalouden rahoituslaissa, osa taas olisi rajannut tuensaajiksi yksityiset maanomistajat. Osa lausunnonantajista oli sitä mieltä, että tuen määrän tulisi olla kaikille tuensaajille sama, osa taas olisi sitä mieltä, että julkisyhteisöjen ohella myös metsäteollisuusyrityksille olisi pitänyt määrätä alempi tuki. Myös hehtaarikohtaisesta enimmäiskertymästä eli tukileikkurista esitettiin eriäviä näkemyksiä. Lausunnoissa kaivattiin myös täsmennystä määritelmiin ja käsitteisiin, jotka koskevat muun muassa energiapuun luovuttamista, energiapuuerää ja energiakäyttöä sekä siirtymäajan järjestelyjä.

Monet lausunnonantajat vastustivat jälkikäteen toimitettavaa selvitystä energiapuun luovuttamisesta. Tältä osin esitystä on muu-

tettu. Useissa lausunnoissa esitettiin, että tukea tulisi maksaa myös metsänomistajan omaan käyttöön korjaamalle energiapuulle.

Useat tahot esittivät, että pienpuun energiatuki tulisi säilyttää verottomana, kuten vuoden 1996 rahoituslakiin sisältyvät korjuu- ja haketustuet ovat olleet. Valtiovarainministeriö piti oikeana ratkaisua, jossa tukea ei ehdoteta säädettäväksi verovapaaksi.

Tarkempi yhteenveto lausunnoista löytyy valtioneuvoston hankerekisteristä (MMM055:00/2010).

6 Riippuvuus muista esityksistä

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksen laiksi uusiutuvilla energialähteillä tuotetun sähkön tuotantotuesta. Metsäenergiaan perustuvan uusiutuvan energian tuotannon lisääminen edellyttää mainitussa esityksessä tarkoitettujen sähkön tuotantotukien lisäksi toimenpiteitä pienpuun hankinnan edistämiseksi. Esityksillä on näin ollen sellainen liityntä, mikä tulisi ottaa huomioon esitysten käsitelystä.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotusten perustelut

1.1 Laki kestävän metsätalouden rahoituslain muuttamisesta

1 §. *Tarkoitus.* Pykälässä säädetään lain tarkoituksesta. Pykälän mukaan lain tarkoituksena olisi puuntuotannon edistäminen sekä metsien biologisen monimuotoisuuden turvaaminen. Energiapuun käytön edistäminen ei näin ollen olisi enää lain tarkoituksena. Ehdotettu muutos liittyy siihen, että kestävän metsätalouden rahoituslaista on tarkoitus kumota sen 14 ja 15 §, jotka koskevat energiapuun korjuun ja haketuksen tukea.

2 §. *Sovellettamisala.* Lain 2 §:n mukaan rahoitusta voidaan valtion talousarviossa vuosittain osoitetun määrärahan rajoissa kohdistaa vain niihin metsiin, jotka kuuluvat metsälain (1093/1996) 2 §:ssä määriteltyyn sovellettamisalaan, taikka niihin yksityisiin luonnonsuojelualueisiin, joiden rauhoitusmääräysten mukaan rahoitettava toiminta on sallittu. Pykälän yksityiskohtaisissa perusteluissa viitataan niihin yksityisiin luonnonsuojelualueisiin, jotka sisältyvät valtakunnallista rantojensuojeluohjelmaa koskevaan valtioneuvoston päätökseen.

Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi myös yksityiselle luonnonsuojelualueelle myönnettävän rahoituksen rajoituksista. Metsälain 2 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan metsälakia ei sovelleta luonnonsuojelulain (1096/1996) nojalla muodostetuilla luonnonsuojelualueilla. Luonnonsuojelulain 2 §:n 2 momentin mukaan kyseistä lakia ei sovelleta metsien hoitamiseen ja käyttämiseen niiltä osin kuin siitä on säädetty metsälaissa, lukuun ottamatta 4, 9, 39, 42, 47—49, 55 ja 56 §:ää sekä 3—5 ja 10 lukua. Luonnonsuojelulain 2 §:n yksityiskohtaisten perustelujen mukaan tarkoituksena on, ettei kyseistä lakia sovellettaisi metsälaissa säänneltävään talousmetsien hoitoon ja käyttöön mainittuja poikkeuksia lukuun ottamatta. Metsälain 10 §:ssä säädetään monimuotoisuuden säilyttämisestä ja erityisen tärkeistä elinympäristöistä. Metsälain 11 §:ssä taas säädetään 10 §:n 3 momentin velvoitteeseen liittyvästä

poikkeusluvasta. Poikkeuslupaa ei kuitenkaan saa myöntää, jos kohteelle myönnetään ympäristötukea tai muuten riittävää tukea valtion varoista. Metsälain 11 §:n perusteluissa todetaan nimenomaisesti, ettei pykälä tulisi sovellettavaksi, jos alueelle perustetaan luonnonsuojelulain mukainen luonnonsuojelualue. On edelleenkin tarkoituksenmukaista pitää kiinni siitä, ettei kestävän metsätalouden rahoitusta kohdistettaisi luonnonsuojeluun tai monimuotoisuutta turvaaviin toimenpiteisiin luonnonsuojelualueilla. Tällaiset toimenpiteet tulisi rahoittaa muilla varoilla. Tästä syystä pykälän 1 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, ettei pykälässä tarkoitettua rahoitusta saa kohdistaa yksityisillä luonnonsuojelualueilla tehtäviin sellaisiin toimenpiteisiin, joiden tarkoituksena on metsien biologisen monimuotoisuuden ylläpitäminen. Yksityisillä luonnonsuojelualueilla ei siten voitaisi tehdä ympäristötukisopimuksia. Niillä ei myöskään voitaisi rahoittaa metsäluonnon hoitohankkeita. Näiden toimenpiteiden rahoituksesta säädetään lain 4 luvussa. Edellä mainittuun perustuen pykälän 2 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, ettei laissa tarkoitettua rahoitusta saa käyttää luonnonsuojelulain 25 §:n nojalla alueen määräaikaisesta rauhoittamisesta tehdyn sopimuksen perusteella maksettaviin korvauksiin tai korvauksiin, joista mainitun lain 53 tai 55 §:ssä taikka muutoin erikseen säädetään, eikä myöskään korvauksiin, jotka perustuvat mainittuja säännöksiä edeltäneisiin vastaaviin säännöksiin. Pykälän 2 momentti on sanamuodoltaan lähes identtinen voimassa olevan vuoden 1996 rahoituslain 4 §:n 4 momentin kanssa.

Pykälän 3 momentin mukaan ehdotetaan säädettäväksi, että rahoitus myönnetään tukena. Pykälän nykyinen 1 momentin viimeinen virke siirrettäisiin siten pykälän 3 momentiksi.

4 §. *Tuensajaajat.* Pykälän 1 momentin mukaan tuki myönnetään pääsääntöisesti yksityiselle maanomistajalle. Mainitun momentin nykyisen sisällön mukaan energiapuun korjuuseen ja haketukseen, metsäluonnon hoitohankkeisiin ja juurikäävän torjuntaan voidaan tukea myöntää myös yhteisölle tai ammatin-

harjoittajalle, jos tuella edistetään yksityisten maanomistajien metsien hoitoa ja käyttöä. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että siitä poistettaisiin maininnat tuesta energiapuun korjuun ja haketuksen tuesta. Ehdotettu muutos liittyy siihen, että kestävän metsätalouden rahoituslaista on tarkoitettu kumota sen 14 ja 15 §, jotka koskevat energiapuun korjuun ja haketuksen tukea.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 5 momentti, joka kieltäisi tuen myöntämisen eräissä yhteisömuotoisissa tilanteissa. Säännös vastaa metsäkeskuksissa omaksuttua käytäntöä ja on myös linjassa uuden lain yhtenä tavoitteena olleen hallinnon yksinkertaistamistavoitteen kanssa. Käytännössä voi syntyä tilanteita, joissa kiinteistön omistaa henkilö, joka on oikeutettu tukeen ja esimerkiksi yhtiö, joka ei täytä tuensaajaa koskevaa edellytystä. Tällöin on tarkoituksenmukaisinta jättää tuki myöntämättä. Metsätalouden tuet ovat useimmiten euromääriltään pieniä, jolloin ei ole perusteltua myöntää tukea murto-osana täydestä tuesta.

5 a §. Muu julkinen tuki. Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi muusta julkisesta tuesta. Kun kestävän metsätalouden rahoituslain tuet ilmoitettiin komissiolle valtioneuvoston päätöksellä, niin sanotun vakiolomakkeen yleistietoja koskeva osio sisälsi seuraavan kysymyksen tukien kasautumisesta: ”Voiko tuki kasautua muista paikallisista, alueellisista, kansallisista tai yhteisön ohjelmista samojen tukikelpoisten kustannusten kattamiseksi myönnettävän tuen kanssa?”. Kysymykseen vastattiin kielteisesti. Valtionavustuslain 6 §:n 3 momentin mukaan valtioneuvosto ei saa yhdessä muiden julkisten tukien kanssa ylittää Euroopan yhteisön tai Suomen lainsäädännössä säädettyä valtioneuvoston tai muun julkisen tuen enimmäismäärää. Valtioneuvoston 4 §:n 2 kohdassa määritellään julkinen tuki siten, ettei sillä tarkoiteta verojärjestelmän kautta annettavaa etuutta. Koska verojärjestelmän kautta annettava etuus voi olla perustamissopimuksessa tarkoitettu valtiontuki, on valtioneuvoston päätöksen noudattamisen varmistamiseksi tarkoituksenmukaista lisätä lakiin uusi pykälä koskien muuta julkista tukea.

Pykälän 1 momentissa ehdotetaan säädettäväksi niistä tilanteista, jolloin metsäkeskus

on tekemässä päätöstä tuen myöntämisestä. Tukea ei voitaisi myöntää, jos rahoitettavaan työhön tai toimenpiteeseen on myönnetty valtioneuvoston 4 §:n 2 kohdassa tarkoitettua julkista tukea tai verojärjestelmän kautta myönnettävää tukea taikka näitä tukia yhdessä. Pykälän 2 momentti taas koskee niitä tilanteita, joissa metsäkeskus on ensin myöntänyt kestävän metsätalouden rahoituslain perusteella tuen ja sen jälkeen käy ilmi, että kyseeseen työhön tai toimenpiteeseen on lisäksi myönnetty edellä mainittua muuta julkista tukea tai tukia. Tällöin kestävän metsätalouden rahoituslain nojalla myönnetty tuki tulisi palauttaa.

Kestävän metsätalouden rahoituslain yhtenä tavoitteena on ollut keventää tukiin liittyvää hallinnollista työtä. Tästä syystä pykälän 1 momentti on kirjoitettu siten, ettei tukea voitaisi myöntää siinä tapauksessa, että muu tuki on määrältään vähäistä. Vastaavasti pykälän 2 momentin palautusvelvollisuus ei riipu muun tuen määrästä. Mainittu hallinnollisen työn keveneminen tulee siitä, ettei metsäkeskuksella ole velvollisuutta selvittää muiden tukien määrää kestävän metsätalouden rahoituslain perusteella myönnettävän tuen määrän laskemiseksi. Euroopan unionin valtioneuvoston päätöksissä kielletään tukien kasautuminen. Ehdotettu säännös mahdollistaa myös sen, ettei metsäkeskusten tarvitse erikseen selvittää, olisiko mahdollinen määrältään ehkä vähäiseksi arvioitava tuki valtioneuvoston päätöksen mukainen, jos samaan toimenpiteeseen myönnetään tai on myönnetty tukea kestävän metsätalouden rahoituslain nojalla.

Pykälän 3 momentti koski niitä tilanteita, joissa 12 §:ssä tarkoitettua suometsän hoitohankkeen tai 13 §:ssä tarkoitettua metsätien tekemistä koskevan hankkeen suunnittelu on tarkoitettu rahoittamaan kestävän metsätalouden rahoituslain varoin ja toteutus uusjakojen tukemisesta annetun lain (24/1981) varoin. Kyseessä on poikkeus siihen pääsääntöön, että työn ja toimenpiteen suunnittelu ja toteutus rahoitetaan aina molemmat kestävän metsätalouden rahoituslain varoin.

7 §. Suunnitelma ja toteutusselvitys. Pykälän 1 momentissa säädetään siitä, milloin tuen myöntämisen edellytyksenä on metsäkeskuksen hyväksymä suunnitelma ja milloin

taas metsäkeskuksen hyväksymä toteutusselvitys. Pykälän 1 momentti ehdotetaan muutettavaksi siten, että myös ympäristötuen myöntämisen edellytyksenä olisi suunnitelma. Ympäristötukeen liittyvinä suunnittelukustannuksina voitaisiin korvata ympäristötukisopimuksen valmisteluun liittyen muun muassa metsänarviointityöt, ympäristötuki-kohteen rajaaminen ja maastoon merkitsemisestä aiheutuva työ. Pykälän 1 momentti ehdotetaan muutettavaksi myös siten, että jälkimmäisestä lauseesta poistettaisiin viittaus lain 3 lukuun eli lain 14 ja 15 §:ään. Ehdotettu muutos liittyy siihen, että kestävän metsätalouden rahoituslaista on tarkoitus kumota sen 14 ja 15 §, jotka koskevat energiapuun korjuun ja haketuksen tukea.

Kestävän metsätalouden rahoituslain 7 §:n 3 momentin mukaan toteutusselvityksen laatimisesta voidaan myöntää tuki ainoastaan silloin, kun se on tehty muuna kuin lain 6 §:ssä tarkoitettuna omana työnä. Sen sijaan suunnitelman laatimiseen tuki voidaan myöntää myös silloin, kun kyse on omasta työstä.

Maa- ja metsätalouden valtiontukea koskevien suuntaviivojen 179 kappale koskee metsänomistajien ja metsätyöläisten koulutukseen ja kolmansien osapuolten antamaan neuvontaan (elinkeinosuunnitelmien, metsänhoitosuunnitelmien ja toteutettavuustutkimusten laatiminen mukaan luettuna) sekä kilpailuihin, näyttelyihin ja messuille osallistumiseen myönnettävää valtiontukea. Kyseisen kappaleen mukaan mainittujen tukien tulee täyttää uuden ryhmäpoikkeusasetuksen 15 artiklassa asetetut edellytykset. Sillä tarkoitetaan perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta maataloustuotteiden tuottamisen alalla toimiviin pieniin ja keskisuuriin yrityksiin sekä asetuksen (EY) N:o 70/2001 muuttamisesta annettua komission asetusta (EY) N:o 1857/2006. Mainitun asetuksen 15 artiklan 2 kohdan c alakohdassa määritellään tukikelpoiseksi kustannuksiksi kolmansien osapuolten toteuttamat sellaisten neuvontapalvelujen maksut, jotka eivät koske jatkuvaa tai säännöllistä toimintaa, eivätkä liity tavanomaisiin toimintakuluihin, kuten rutiininomaisiin veroneuvontapalveluihin, säännöllisiin lainopillisiin palveluihin tai mainontaan. Mainitun artiklan 3 kohdan mukaan tuki on myönnettävä luontoissuorituk-

senä tuettujen palvelujen muodossa eikä siihen saa liittyä tuottajille maksettavia suoria tukia. Edellä selostettuihin kohtiin perustuen komissio on katsonut, ettei se voi hyväksyä kestävän metsätalouden rahoituslain säännöstä, joka sallii tuen myöntämisen suunnitelman laatimiseen omana työnä. Kestävän metsätalouden rahoituslain 7 §:n 3 momentin muuttamisen tavoitteena onkin saattaa laki sellaiseen muotoon, että se on maa- ja metsätalouden valtiontuen suuntaviivojen mukainen. Sen vuoksi esitetään, että momentti muutettaisiin siten, ettei tukea voitaisi myöntää suunnitelman laatimiseen omana työnä.

9 §. Metsänuudistaminen. Pykälän 2 momentin säännös liittyy tuen myöntämisen edellytyksiin. Komissio on tulkinnut maa- ja metsätalouden valtiontuen suuntaviivoja siten, että metsänuudistamisen tuki voidaan hyväksyä ainoastaan siinä tapauksessa, että säädöksistä käy ilmi, että tuen ensisijaisena tavoitteena on jokin suuntaviivojen 175 kohdan a alakohdassa mainituista. Tästä syystä pykälän 2 momenttiin esitetään lisättäväksi säännös, jonka mukaan metsänuudistamisen tuen myöntämisen edellytyksenä on, että toimenpiteellä edistetään ensisijaisesti metsäekosysteemin ja biodiversiteetin tai perinteisen maiseman säilyttämistä ja kunnostamista. Sanamuoto vastaa suuntaviivojen mainittua alakohdtaa.

20 §. Kokeilu- ja selvitystoiminta. Kestävän metsätalouden rahoituslain 20 §:n 1 momentin mukaan tukea voidaan myöntää yksityisten maanomistajien metsien kestävää hoitoa ja käyttöä edistävään valtakunnallisesti merkittävään kokeilu- ja selvitystoimintaan. Tuen myöntää maa- ja metsätalousministeriö.

Komissio on tulkinnut maa- ja metsätalouden valtiontuen suuntaviivoja siten, että säännös ei riittävän tarkasti rajaa kokeilu- ja selvitystoimintaa koskevien hankkeiden sisältöä, jotta sen voitaisiin katsoa olevan suuntaviivojen mukainen. Kokeilu- ja selvitystoimintaan liittyy suuntaviivojen 181 kohta, jonka mukaan komissio sallii valtiontuen, jota myönnetään uusien tekniikoiden tunnetuksi tekemistä koskeviin toimiin, kuten pienimuotoisiin pilotti- tai esittelyhankkeisiin, jos tuki vastaa näiden suuntaviivojen 107 kohdassa asetettuja edellytyksiä.

Suuntaviivojen 107 kohdan mukaan tuen on täytettävä seuraavat edellytykset:

a) osallistujayritysten lukumäärä ja pilottihankkeen kesto rajoitetaan siihen, mikä on tarpeen asianmukaisen testauksen varmistamiseksi;

b) yritykselle tällaisia hankkeita varten myönnetyn tuen kokonaismäärä ei saa ylittää 100 000 euroa kolmen verovuoden aikana;

c) pilottihankkeesta saatavat tulokset on julkaistava ainakin Internetissä tukijärjestelmässä ilmoitetussa osoitteessa;

d) komissio voi asettaa tarpeelliseksi katsoimiaan muita edellytyksiä, jotta vältetään järjestelmän vääristävät vaikutukset markkinoihin tai sen muodostuminen toimintatueksi.

Edellä olevan perusteella on tarkoituksenmukaista lisätä pykälään uusi 2 momentti, jonka mukaan tuen myöntämisen edellytyksenä olisi komission antamien maa- ja metsätalouden valtiontukea koskevien suuntaviivojen asianomaista tukea koskevien vaatimusten huomioonottaminen.

21 §. Tuen hakeminen. Kestävän metsätalouden rahoituslain 21 §:n 2 momentin mukaan suunnitelman laatimiseen ja sen toteuttamiseen myönnettävää tukea on haettava samanaikaisesti ennen toimenpiteiden toteuttamista. Säännöksellä pyritään varmistamaan se, että rahoitus kohdistetaan vain sellaiseen suunnitteluun, joka johtaa myös suunnitelman toteuttamiseen. Esimerkiksi metsätiehankkeissa voi olla muuta julkista rahoitusta kunnalta, valtiolta tai Euroopan unionilta. Uusjakojen yhteydessä on käytäntönä ollut rahoittaa hankkeen suunnittelu rahoituslain varoilla ja hankkeen toteutus uusjakovaroilla. Uusjaon tavoitteena on parantaa kiinteistöjaotusta ja edistää kiinteistöjen tarkoituksenmukaista käyttöä ja siten kehittää ja ylläpitää maaseudun elinkeinojen kilpailukykyä. Uusjakoja voidaan toteuttaa esimerkiksi pelto- ja metsäuusjakona. Uusjakojen rahoitus perustuu uusjakojen tukemisesta annettuun lakiin ja uusjakojen tukemisesta annettuun asetukseen (211/1981). Lain 2 §:n mukaan muun muassa uusjaossa suoritettavaksi päätetystä tien ja kuivatustyön tekemisestä aiheutuvat kustannukset maksetaan valtion varoista. Näistä kustannuksista voidaan jättää valtion lopulliseksi menoksi enintään 75 pro-

senttia. Tätä tarkoituksenmukaiseksi osoitettua uusjakoihin liittyvää rahoituskäytäntöä on perusteltua jatkaa. Tästä syystä esitetään, että lain 21 §:ään lisättäisiin uusi 3 momentti, jonka mukaan metsäkeskukselta olisi mahdollista hakea tukea tällaisten suometsän hoito- ja tiehankkeiden suunnitelman laatimiseen silloin, kun toimenpiteet on tarkoitettu rahoittamaan uusjakojen tukemisesta annettussa laissa tarkoitettuun varoin. Pykälän 3 momenttia tarkistettaisiin samalla myös siten, että suunnitelman tuen erikseen hakeminen olisi mahdollista myös silloin, kun kyseessä on kestävä metsätalouden rahoituslain varoin rahoitettava yhteishanke. Pykälän 3 momenttia tarkistettaisiin myös siltä osin, että suunnitelman tuki voitaisiin erikseen myöntää myös luonnonhoitohankkeen suunnitteluun, jos kyseessä on yhteishanke. Jotta voitaisiin varmistaa valtion varojen kohdentaminen sellaiseen suunnitteluun, joka myös myöhemmin toteutetaan, säädettäisiin 26 §:n 1 momentissa tarkemmin päätökseen sisällytettävistä ehdoista.

26 §. Suunnitelmaan perustuvaa tukea ja ympäristötukea koskevat päätökset. Kestävän metsätalouden rahoituslain 26 §:n 1 momentin mukaan metsäkeskus voi päättää suunnitelman hyväksymisestä ja toteuttamisaikataulusta sekä suunnitelman laatimiseen myönnettävästä tuesta erikseen ennen muuta tukea, jos kyseessä on yhteishanke. Tällöin päätöksestä tulee käydä ilmi, että suunnittelu tuki myönnetään sillä ehdolla, että suunnitelma toteutetaan asetetussa aikataulussa. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan tarkistettavaksi siten, että suunnitelman tuesta voitaisiin päättää erikseen ennen toteutuksen tukea myös, jos toimenpiteet on tarkoitettu rahoittamaan uusjakojen tukemisesta annettussa laissa tarkoitettuun varoin. Suunnitelman tukea koskeva päätös sisältäisi myös suunnitelman hyväksymisen ja toteuttamisaikataulun. Tällöin päätökseen tulisi ottaa tuen myöntämisen ehdoksi se, että metsäkeskukselle toimitetaan sen asettamiin määräaikoihin mennessä maanomistajien kesken tekemä sopimus hankkeen toteuttamisesta ja selvitys hankkeen loppuunsaattamisesta suunnitelman mukaisena. Jos kyseessä on kestävä metsätalouden rahoituslain mukaisin varoin rahoitettu hanke, kyseinen selvitys hankkeen lop-

puunsaattamisesta olisi toteutusilmoitus. Pykälän 1 momentissa ehdotetaan myös säädettäväksi, että jos toimenpiteet on tarkoitus rahoittaa kestävä metsätalouden rahoituslaissa tarkoitetuista varoista, metsäkeskukselle on toimitettava metsäkeskuksen asettamassa määräajassa hankkeen toteuttamisen tukea koskeva hakemus. Ehdotetulla säännöksellä pyritään siihen, että metsäkeskus kykenisi vastedes tehokkaammin valvomaan sitä, että uuden lain mukainen suunnittelun rahoitus kohdistuu sellaisten toimenpiteiden suunnitteluun, jotka myös myöhemmin toteutetaan suunnitellusti.

27 a §. Päätöksen allekirjoittaminen. Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi, että metsäkeskuksen tuen myöntämistä, maksamista ja epäämistä koskeva päätös voidaan allekirjoittaa koneellisesti. Koneellisella allekirjoituksella tarkoitetaan sitä, että fyysisen allekirjoituksen sijasta asiakirjaan on kirjoitettu asianomaisen henkilön nimi tekstinkäsittelyohjelmalla (HaVM 14/2002 vp). Sähköisestä asiainnista viranomaistoiminnassa annetun lain (13/2003) 16 §:ssä säädetään päätöisasiakirjan sähköisestä allekirjoittamisesta. Viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 6 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen päätös tulee julkiseksi, kun se on ”allekirjoitettu tai vastaavalla tavalla varmennettu”. Muunlainen varmentamistoimi kuin allekirjoittaminen on siten mahdollinen. Hallintolaissa (434/2003) ei ole säännöstä, joka nimenomaisesti edellyttäisi hallintopäätöksen allekirjoittamista. Päätöksen allekirjoittamisen voidaan kuitenkin katsoa kuuluvan hyvään hallintoon. Säännöstä, jonka mukaan päätös voidaan allekirjoittaa koneellisesti, voidaan perustella sillä, että kyseessä ovat automaattisen tietojenkäsittelyn avulla valmistetut massaluonteiset asiakirjat.

Ehdotettu pykälä ei koske Maaseutuviraston toimivaltaan kuuluvia päätöksiä. Maaseutuvirasto päättää muun muassa rahoituksen takaisinperinnästä (35 §) ja asiameistä koskevasta kiellosta (24 §). Mainitut päätökset eivät ole luonteeltaan massaluonteisia, minkä vuoksi niiden osalta ei ole perusteltua säätää allekirjoituksesta.

29 a §. Velvollisuus sallia tien virkistyskäyttö. Pykälä on uusi. Komissio on valtioneuvoston päätöksessään edellyttänyt, että metsätei-

den tekemisen ja yksityisteiden peruseränsä tukea myönnetään vain teistä, jotka ovat yleisön käytössä maksutta virkistystarkoituksessa. Tähän liittyen ehdotetaan säädettäväksi, että maanomistaja, jolle on myönnetty tukea metsätien tekemiseen, on velvollinen sallimaan asianomaisen metsätien tai yksityistien käytön maksutta virkistystarkoituksessa. Komission päätöksestä tuleva vaatimus perustuu maa- ja metsätalouden alan valtioneuvoston suuntaviivojen 175 kohdan e alakohtaan. Kyseinen kohta antaa kuitenkin mahdollisuuden poiketa tien käytön sallimisen velvoitteesta. Tästä syystä pykälän 1 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että käyttöä voidaan rajoittaa, jos se on tarpeen arkojen alueiden suojaamiseksi tai tien asianmukaisen ja turvallisen käytön varmistamiseksi.

Pykälän 2 momentissa ehdotetaan säädettäväksi velvoitteen voimassaoloajasta. Velvoite olisi voimassa 10 vuotta toimenpiteelle myönnetyn rahoituksen loppuunmaksamisesta. Velvoitteen voimassaoloaika olisi siten sama kuin kestävä metsätalouden rahoituslain 30 §:ssä määritellyllä hoito- ja kunnossapitovelvollisuudella.

34 §. Tuen palauttaminen ja takaisinperintä. Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi säännös, jonka mukaan tuen palauttamisen ja takaisinperinnän perusteista säädetään valtioneuvoston päätöksellä. Säännös on luonteeltaan informatiivinen.

Pykälän 3 momentissa määritellään, keneltä tuki peritään takaisin. Pääsääntöisesti tuki peritään takaisin tuensaajalta. Poikkeuksen muodostavat ympäristötukeen liittyvät velvoitteet ja hoito- ja kunnossapitovelvollisuus, jolloin tuki peritään takaisin siltä, joka on rikkonut kyseisiä velvoitteita. Pykälän 3 momenttia tarkistettaisiin liittyen ehdotettuun uuteen 29 a §:ään, joka koskee metsätien tekemisen tukeen liittyvää velvollisuutta sallia tien käyttö maksutta virkistystarkoituksessa. Metsätien tekemisen tuen osalta takaisinperintätapauksissa lakkaisivat sekä hoito- ja kunnossapitovelvollisuus että velvollisuus sallia tien virkistyskäyttö.

40 §. Muutoksenhaku. Pykälän 1 momentissa säädetään muutoksenhausta metsäkeskuksen tekemään tuen myöntämistä ja tuen lopullista määrää koskevaan päätökseen. Py-

kälän ensimmäinen virke sisältää viittauksen valtionavustuslain 34 §:ään. Valtionavustuslain 34 §:n 1 momentin mukaan valtionapuviranomaisen päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Valtionapuviranomaisen päätökseen saa siihen tyytymätön asianosainen hakea oikaisua 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus tehdään päätöksen tehneelle viranomaiselle. Hallintolain 7 a luku, joka on tullut voimaan 1 päivänä elokuuta 2010, sisältää yleissäännökset oikaisuvaatimuksen vireilletulosta, käsittelystä ja päätöksenteosta. Valtionavustuslain 34 §:ää vastaavat säännökset sisältyvät hallintolain 7 a luvun säännöksiin. Lisäksi kyseisessä hallintolain 7 a luvussa on valtionavustuslakia laajemmin säädetty oikaisuvaatimusmenettelystä. Tästä syystä pykälän 1 momentti ehdotetaan muutettavaksi siten, että siinä viitattaisiin valtionavustuslain 34 §:n sijasta hallintolakiin. Pykälän 1 momentin ensimmäisen virkkeen mukaan metsäkeskuksen tuen myöntämistä ja tuen lopullista määrää koskevaan päätökseen ei saisi hakea muutosta valittamalla. Pykälän 1 momentin toisen virkkeen mukaan päätökseen saisi vaatia oikaisua metsäkeskukselta siten kuin hallintolaissa säädetään. Pykälän 1 momentti sisältäisi edelleenkin säännöksen, joka koskee muutoksenhakua oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen ja säännöksen, joka koskee toimivaltaista hallinto-oikeutta.

42 §. Voimaantulo. Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että vuoden 1996 rahoituslain 11 §:ssä tarkoitettua työllisyyssehtoista tukea voitaisiin myöntää 31 päivään joulukuuta 2013 asti ja että momentista poistettaisiin viittaus vuoden 1996 rahoituslain 19 a §:n voimassaoloaikaan. Pykälän 2 momentin viimeinen lause esitetään tarkistettavaksi siten, että vuoden 1996 rahoituslain säännöksiä sovellettaisiin kyseisessä laissa tarkoitettuun rahoitukseen ja ennen kestävän metsätalouden rahoituslain voimaantuloa vireille tullessiin asioihin. Näin korjattaisiin alkuperäiseen esitykseen sisältyvässä lakiehdotuksessa ollut liian suppea viittaus yksittäiseen *pykälään*.

Pykälän 3 momentti ehdotetaan muutettavaksi siten, että lisärahoitusta voitaisiin myöntää kumottavan vuoden 1996 rahoitus-

lain mukaisesti, jos hankkeeseen on myönnetty rahoitusta ennen kestävän metsätalouden rahoituslain voimaantuloa.

Pykälän 6 momenttiin sisältyy metsänuudistamisen tukea koskeva siirtymäsäännös. Kyseisen momentin mukaan metsänuudistamiseen ei voi 9 §:n nojalla myöntää tukea, jos samalla kohteella on puuston kiertoajan kuluessa rahoitettu kumottavan vuoden 1996 rahoituslain mukainen metsänuudistamishankkeen uusiminen. Momenttiin ehdotetaan lisättäväksi säännös, jonka mukaan kumottavan vuoden 1996 rahoituslain nojalla rahoitettu metsänuudistaminen voitaisiin uusiksi kestävän metsätalouden rahoituslain 9 §:n 3 momentin nojalla.

Kestävän metsätalouden rahoituslain 42 §:n 10 ja 11 momentti sisältävät energiapuun korjuun tukea ja haketusta koskevan siirtymäsäännöksen. Koska kestävän metsätalouden rahoituslain säännökset liittyen kyseisiin tukiin ehdotetaan kumottavaksi, ehdotetaan kumottavaksi myös kyseisiin säännöksiin liittyvät siirtymäsäännökset.

1.2 Laki pienpuun energiasta

1 §. Tarkoitus. Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi lain tarkoituksesta. Lain tarkoituksena olisi edistää pienpuun energiakäyttöä.

2 §. Soveltamisala. Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi soveltamisalasta. Pykälän mukaan rahoitusta voitaisiin kohdistaa vain niihin metsiin, jotka kuuluvat metsälain (1093/1996) 2 §:ssä määriteltyyn soveltamisalaan taikka niihin yksityisiin luonnon-suojelualueisiin, joiden rauhoitusmääräysten mukaan rahoitettava toiminta on sallittu. Pykälän mukaan rahoitus myönnettäisiin tukena. Esityksen mukaan ehdotetulla pienpuun energiapuutukea koskevalla lailla ja uudella kestävän metsätalouden rahoituslailla olisi identtinen soveltamisalaa koskeva säännös.

3 §. Muiden säännösten soveltaminen. Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi muiden säännösten soveltamisesta. Kestävän metsätalouden rahoituslain 3 § sisältää samantyyppisen säännöksen.

Pykälän 1 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että tukeen sovellettaisiin ehdotetun lain lisäksi soveltuvin osin valtionavustuslakia, jollei ehdotetussa laissa toisin säädetä.

Valtionavustuslaki on harkinnanvaraisia valtionavustuksia koskeva yleislaki. Valtionavustuslaki sisältää yksityiskohtaiset säännökset valtionavustuksen käytöstä, valvonnasta ja takaisinperinnästä. Pääsääntöisesti valtionavustuslakia sovellettaisiin täydentävästi. Lain 7 §:n 1 momentin 3 kohtaa ja 13 §:n 3 ja 4 momenttia ei kuitenkaan sovellettaisi ehdotetussa laissa tarkoitettuun tukeen.

Valtionavustuslain 7 §:ssä säädetään valtionavustuksen myöntämisen yleisistä edellytyksistä. Lähtökohtaisesti myös ehdotetussa laissa tarkoitettuun tukeen sovellettaisiin kyseistä pykälää. Mainitun 7 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan eräs edellytyksistä olisi, että valtionavustuksen myöntämistä on pidettävä tarpeellisena valtionavustuksen hakijan saama muu julkinen tuki sekä valtionavustuksen kohteena olevan hankkeen tai toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen. Asianomaisen säännöksen yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan, että perustana valtionavustuksen myöntämisen tarpeellisuutta koskevalle arvioinnille on valtionavustuksen hakijan oma rahoitusasema. Ehdotetussa laissa tarkoitettu tuki poikkeaa tässä mielessä valtionavustuslaissa tarkoitetuista avustuksista. Kestävän metsätalouden rahoituslainsäädännössä ei myöntämistä ole kytketty maanomistajan rahoitusasemaan. Tämä periaate on tarkoituksenmukaista säilyttää ehdotetussa uudessa laissa. Sen vuoksi pykälän 1 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, ettei valtionavustuslain mainittua tarveharkintasäännöstä sovellettaisi pienpuun energiatukeen.

Valtionavustuslain 13 §:n 3 momentissa säädetään valtionavustuksen saajan velvoitteesta käyttää sellaista omaisuutta, jonka hankintaa tai perusparannusta on tuettu valtionavustuksella, valtionavustuspäätöksessä määritellyn tarkoitukseen valtionavustuspäätöksessä määritellyn käyttöajan. Valtionavustuslain 13 §:n 4 momentissa säädetään valtionavustuksen kohteena olevan omaisuuden käyttöajasta silloin, kun valtionavustus on myönnetty muussa kuin elinkeinotoiminnan tukemisen tarkoituksessa kiinteän omaisuuden, rakennuksen tai rakennuksessa olevan huoneiston hankintaan tai perusparannukseen. Mainitut valtionavustuslain sään-

nökset eivät ole sovellettavissa pienpuun energiatukeen.

Pykälän 2 momentissa ehdotetaan säädettäväksi valtionapuviranomaisesta. Valtionavustuslain 4 §:n 1 momentin mukaan valtionapuviranomaisella tarkoitetaan sitä viranomaista, jonka tehtäviin kyseistä avustusta koskevat asiat lainsäädännön nojalla kuuluvat. Pykälässä tarkoitettuja tehtäviä kuuluisi metsäkeskukselle ja Maaseutuvirastolle. Maaseutuvirasto päättäisi metsäkeskuksen myöntämän tuen takaisinperinnästä. Metsäkeskukselle kuuluisivat muulta osin pienpuun energiatukea koskevat valtionapuviranomais-tehtävät.

4 §. Tuensaajat. Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi tuensaajista. Tuki voitaisiin myöntää maanomistajalle, yhteisölle tai ammatinharjoittajalle. Pykälässä tarkoitetaan maanomistajalla myös yhteismetsäläissa (109/2003) tarkoitettua yhteismetsän osakaskuntaa ja yhteisalueella tarkoitettua yhteisen alueen osakaskuntaa. Toisin kuin kestävän metsätalouden rahoituslain 4 §:ssä, yhteismetsän osakaskunnan ja yhteisen alueen osakaskunnan tuensaaminen ei riippuisi luonnollisten henkilöiden osuuksien määrästä. Kun uuden kestävän metsätalouden rahoituslain 4 §:n 1 momentissa tuensaajien määritelmä on kytketty yksityisten maanomistajien metsien hoidon ja käytön edistämiseen, pienpuun energiapuutuen osalta kyseistä rajoitusta ei ole tarkoitus tehdä. Tämä johtuu siitä, että lain tarkoituksena on laajemmin edistää pienpuun energiakäyttöä.

5 §. Tuen myöntämisen yleiset edellytykset. Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi tuen yleisistä edellytyksistä.

Pykälän 1 momentti sisältää viranomaisen tarkoituksenmukaisuusharkintaa koskevan säännöksen. Uuden kestävän metsätalouden rahoituslain 5 §:n 1 momentti on sanamuodoltaan identtinen ehdotetun pykälän 1 momentin kanssa.

Pykälän 2 momentissa säädetään tuen myöntämistä koskevasta rajoituksesta. Ehdotettu säännös on sanamuodoltaan identtinen uuden kestävän metsätalouden rahoituslain 5 §:n 3 momentin kanssa.

Pykälän 3 momentin mukaan metsäkeskuksella olisi oikeus evätä tuki, jos hakemustiedot ovat olleet puutteellisia, harhaanjohtavia

tai virheellisiä. Tuen hakijalla olisi siten valtionavustuslain mukaisesti velvollisuus huolehtia siitä, että metsäkeskuksella on käytettävissään oikeat ja riittävät tiedot tukihakemuksen ratkaisemiseksi. Metsäkeskus ei olisi itse velvollinen hankkimaan tarvittavia selvityksiä. Hallintolain 8 §, joka koskee viranomaisen neuvontavelvollisuutta, ja hallintolain 22 §, joka koskee asiakirjan täydentämistä, velvoittavat kuitenkin metsäkeskusta. Metsäkeskuksen on siten ohjattava hakijaa esittämään tarpeelliset ja riittävät tiedot. Ehdotetussa säännöksessä tarkoitetaan nimenomaan hakemusasiaan liittyvien tosiseikkojen selvittämistä. Oikeudellisten seikkojen selvittäminen kuuluu taas ensisijaisesti metsäkeskukselle.

Valtionavustuslain 19 §:n mukaan valtionavustuksen maksaminen voidaan keskeyttää muun muassa silloin, kun valtionavustuksen saaja on laiminlyönyt tietojenantovelvollisuutensa. Valtionavustuslain 21 §:n mukaan valtionavustus on tiettyjen edellytysten täytyessä määrättävä takaisinperittäväksi, jos valtionavustuksen saaja on antanut vääriä ja harhaanjohtavia tietoja valtionapuviranomaiselle. Valtionavustuslaissa ei ole säännöksiä siitä, jos tällainen tilanne syntyy jo ennen tuen myöntämistä. On mahdollista, että esimerkiksi ennen tuen myöntämistä tehtävässä maastotarkastuksessa havaitaan, ettei työtä ole toteutettu hakemuksessa ilmoitetun mukaisesti. Toisin sanoen kyse on tilanteista, joissa suoraan asiakirjojen perusteella ei ole pääteltävissä, että hakemuksessa on annettu harhaanjohtavia tai virheellisiä tietoja. Tällöin on perusteltua jättää tuki myöntämättä. Pienpuun energiatuen myöntäminen perustuu pääsääntöisesti asiakirjojen hallinnolliseen tarkistamiseen. Säännöksellä halutaan estää harhaanjohtavien ja virheellisten tietojen ilmoittaminen hakemuksessa. Tuki on perusteltua jättää myöntämättä myös niissä tilanteissa, joissa puutteellisia tietoja ei ole täydennetty, vaikka metsäkeskus on hallintolain 22 §:n nojalla kehottanut täydentämään puutteellista hakemusasiakirjaa. Selvyyden vuoksi asiasta ehdotetaan otettavaksi pykälän 3 momenttiin oma säännös.

Ehdotettu säännös on sanamuodoltaan identtinen uuden kestävän metsätalouden rahoituslain 5 § 4 momentin kanssa.

6 §. Tuen määrä ja varojen suuntaaminen. Pykälän 1 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että tuen määrästä ja sen määräytymisen perusteista sekä tuen määräytymisen perusteena olevasta pienpuun hehtaarikohtaisesta enimmäismäärästä säädettäisiin valtioneuvoston asetuksella. Tarkoituksena on, että tuki määräytyisi euroina kiintokuutiometriä kohden. Tukea voitaisiin kuitenkin maksaa vain tietyn enimmäiskiintokuutiomäärän mukaan hehtaaria kohden. Hehtaarikohtainen enimmäismäärä arvioitaisiin kiinteistökohtaisesti. Pykälän 1 momentissa ehdotetaan lisäksi säädettäväksi, että tuen määrä voidaan säätää pienemmäksi sillä perusteella, että energiapuuerä on peräisin valtion, kunnan tai seurakunnan omistamasta metsästä. Tällainen tuensaajien erilainen kohtelu on mahdollista, koska vakiintuneen lainsäädäntökäytännön mukaisesti valtio, kunnat sekä julkisoikeudelliset yhteisöt ja laitokset jäävät perusoikeussuojan ulkopuolelle (PeVL 18/1982 vp, PeVL 6/1990 vp ja PeVL 7/1990 vp). Ehdotettu säännös ei näin ollen ole yhdenvertaisuuden kannalta ongelmallinen. Viime aikoina on yhä enenevässä määrin kiinnitetty huomiota julkisen sektorin harjoittamaan elinkeinotoimintaan. Kun julkista elinkeinotoimintaa on markkinoilla, joilla on yksityisiä toimijoita, voi syntyä markkinoiden toimivuuteen ja kilpailumahdollisuuksien tasapuolisuuteen liittyviä haasteita. Kun otetaan huomioon valtiolla, kunnilla, Suomen evankelis-luterilaisella kirkolla ja Suomen ortodoksisella kirkkokunnalla oleva verotusoikeus, voidaan näiden tahojen rahoitusasemaa perustellusti pitää erilaisena kuin yksityisten toimijoiden. Tämän vuoksi esitetään, että näiden julkisyhteisöjen mailta peräisin olevasta energiapuusta myönnettäisiin pienempi tuki.

Pykälän 2 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että varojen suuntaamista koskevan päätöksen tekisi maa- ja metsätalousministeriö. Ehdotettu säännös on lähes samansisältöinen kuin uuden kestävän metsätalouden rahoituslain 8 §.

7 §. Pienpuun energiatuki. Pykälän 1 momentin mukaan tukea voitaisiin myöntää nuorten metsien hoito- tai ensiharvennuskohteilta saatavalle energiapuulle. Nuorten metsien hoito sisältäisi myös verhopuuston ja

ylispuiden poistamisen. Näin tuki ohjautuisi sellaisilla kohteilla tehtäviin töihin, joilta puun luovuttaminen energiakäyttöön tarvitsee kannustimen työn vaikeusasteen ja kustannusten vuoksi. Pykälässä on määritelty kohde siten, ettei sillä ole liityntää kestävä metsätalouden rahoituslainsäädännössä tarkoitettuun nuoren metsän hoidon tukeen. Pienpuun energiatuen saanti ei siten riippuisi siitä, onko samalla kohteella mahdollisesti rahoitettu nuoren metsän hoitotyö.

Pykälän 2 momentti sisältää luettelon tuen myöntämisen edellytyksistä. Pykälän 2 momentissa säädetään energiakäyttöön luovutettavan pienpuun vähimmäismäärästä. Ehdotettu vähimmäismäärä on korkeampi kuin nykyisin energiapuun korjuun tuessa, koska tarkoituksena on alentaa hallinnollisia kustannuksia ja lisätä korjuun volyymiä.

Pykälän 2 momentin mukaan tuen myöntämisen edellytyksenä on, että energiapuuerästä on mittaustodistus. Mittaustodistuksesta on käytävä ilmi, että energiapuuerä on mitattu energiapuun mittauksen yleisten ehtojen ja menettelytapojen mukaisesti. Todistuksesta on käytävä ilmi mittausosapuolet, mittauspaikka ja -aika, mittausulos, mittausuureet ja -menetelmä. Jos mittauksessa ei ole käytetty energiapuun mittauksessa yleisesti ammattikäytännössä hyväksytyä menetelmää, mittauksen toteuttamisen vaiheet ja mittausuloksen laskentaperusteet on myös tällöin kuvattava. Jos mittaus tehdään puutavaranmittauslain (364/1991) mukaisesti, noudatetaan tällöin mittauksessa kyseisessä lainsäädännössä säädettyä. Tarkoituksena on, ettei mittaustodistusta tarvitse liittää tukihakemukseen. Lakiehdotuksen 11 §:n 1 momenttiin on sisällytetty säännös, jonka mukaan tuen myöntämisen edellytyksenä on, että mittaustodistuksen tiedot voidaan tuen maksamisen jälkeenkin tarvittaessa tarkastaa.

Pykälän 2 momentista käy ilmi, että tuen myöntämisen edellytyksenä on energiapuun luovuttaminen energiakäyttöön. Tällöin ei luonnollisestikaan tukea voitaisi myöntää, jos pienpuu otettaisiin maanomistajan omaan käyttöön. Lakiehdotuksen 8 §:ssä säädetäisiin tarkemmin, missä tilanteissa ei olisi kyse ehdotetun lain mukaisesta luovutuksesta.

Pykälän 3 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että pienpuun energiatukea voidaan

myöntää vain kerran samalta kohteelta puuston kiertoajan kuluessa. Säännös on samantyyppinen kuin uudessa kestävä metsätalouden rahoituslain 10 § 3 momentissa liittyen nuoren metsän hoidon tukeen.

Pykälän 4 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin nuorten metsien hoitotyön tai ensiharvennuksen toteamisesta sekä muista pykälässä säädetyistä tuen ehdoista ja määräytymisperusteista.

8 §. Luovutus. Pykälä liittyy tuen myöntämisen edellytyksiin. Tuen myöntämisen edellytyksenä on energiapuuerän luovuttaminen energiakäyttöön. Luovutuksella tarkoitetaan omistusoikeuden luovuttamista. Pykälässä määritellään ne tahot, joiden väliset luovutukset eivät oikeuttaisi pienpuun energiatukeen. Maanomistajan ja energiapuuerän energiakäyttöön ottavan tahon välillä ei siten saisi olla pykälässä tarkoitettua perhe- tai taloudellista sidosta. Esityksessä katsotaan, etteivät taloudelliset kannustimet ole tarpeen silloin, kun luovuttajalla ja luovutuksensaajalla on pykälässä tarkoitettu sidos.

Pykälän 1 momentissa määriteltäisiin ne luonnollisten henkilöiden väliset luovutukset, joita ei katsottaisi ehdotetun 7 §:n mukaisiksi luovutuksiksi. Pykälän 1 momentissa määriteltäisiin myös puoliso. Määritelmässä viitataan tuloverolakiin (1535/1992). Pykälän 2 momentti koskee kuolinpesän ja sen osakkaan välistä luovutusta. Pykälän 2 momentissa säädetäisiin myös siitä, milloin kahden kuolinpesän luovutusta ei katsottaisi ehdotetussa 7 §:ssä tarkoitetuksi luovutukseksi. Pykälän 3 momentissa taloudellinen sidos määräytyisi sen mukaan, onko kyse kirjanpitolain (1336/1997) 5 §:ssä tarkoitettusta määräysvalasta.

9 §. Tuen hakeminen. Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi tuen hakemisesta. Pykälän 1 momentin mukaan hakemus tulisi osoittaa metsäkeskukselle. Pykälän 1 momentissa ei otettaisi kantaa siihen, missä muodossa hakemus tulee tehdä. Hallintolain 19 §:ssä säädetään asian kirjallisesta vireillepanosta. Sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain 9 §:n mukaan vireillepanossa ja asian muussa käsittelyssä vaatimuksen kirjallisesta muodosta täyttää myös viranomaiselle toimitettu sähköinen asiakirja. Tuen

myöntäminen ei kuitenkaan voisi perustua suulliseen ilmoitukseen.

Tukihakemus koskee sellaisen taloudellisen etuuden myöntämistä, jonka saamiseksi hakijan on täytettävä laissa tai sen nojalla säädetty edellytykset. Hakijalla tulee olla oikeus ryhtyä hakemuksessa mainitulla kiinteistöllä toimenpiteisiin ja ottaa siihen liittyen vastaan julkista tukea. Ehdotettuun pykälään ei sisältyisi allekirjoitusvaatimusta. Sähköisesti esitettyjen hakemusten osalta metsäkeskuksen tulisi aina pyrkiä varmistamaan lähettäjän henkilöllisyydestä ja asiakirjan eheydestä. Hallintolain 22 §:n 2 momentissa säädetään, ettei asian vireillepanoon tarvittavaa asiakirjaa tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on lähettäjää koskevat tiedot eikä ole syytä epäillä asiakirjan todenperäisyyttä. Alkuperäisyyteen tai eheyteen liittyvät epäilyt oikeuttaisivat metsäkeskuksen aina vaatimaan asiakirjan toimittamista joko alkuperäisenä ja varustettuna asianmukaisin allekirjoituksin tai asiakirjan toimittamista uudelleen allekirjoitettuna.

Pykälän 2 momentissa ehdotetaan säädetäväksi tuen hakemisen ajankohdasta. Tukea voisi hakea sen jälkeen, kun energiapuuerä on mitattu.

Pykälän 3 momentissa ehdotetaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella annettavaksi tarkempia säännöksiä tuen hakemisesta ja hakemuksissa ilmoitettavista tiedoista. Asetuksella voitaisiin säätää tarkemmin hakemukseen tarvittavista liitteistä. Asetuksella voitaisiin myös säätää esimerkiksi siitä, missä ajassa energiapuuerän mittaamisen jälkeen tukea olisi haettava.

10 §. Huomautus ja väliaikainen kielto. Pykälässä ehdotetaan säädetäväksi asiamiehelle annettavasta huomautuksesta ja kiellosta. Kestävän metsätalouden rahoituslain 24 §:ssä on samantyyppinen säännös. Ehdotettu pykälä liittyy lakiehdotuksen 5 §:n 3 momenttiin, jonka mukaan tuki voidaan evätä, jos hakemusasiakirjoissa ilmoitetut tiedot ovat olleet puutteellisia, harhaanjohtavia tai virheellisiä. Ehdotetussa säännöksessä asiamiehellä tarkoitetaan luonnollista henkilöä. Ehdotettu kieltoa koskeva säännös eroaa hallintolain 12 §:n 2 momentin esiintymiskiellosta siinä, että ehdotettu kielto olisi yleis-

sempi mutta määräaikainen. Hallintolain esiintymiskiello on taas kytketty yksittäiseen hallintoasiaan. Hallintolain esiintymiskiello ei sovellu hyvin sellaiseen toimintaan, jossa yhden asiamiehen hoidettavana on useita lyhyen ajan sisällä hoidettavia hakemusasioita. Ehdotetussa pykälässä tarkoitettulle asiamiestoiminnalle on luonteenomaista, ettei asiamiehen ole tarpeen yksittäisessä vireillä olevassa asiassa useaan kertaan asioida metsäkeskuksessa. Koska pienpuun energiatuki on jälkirahoitteinen tuki, asiointi voi olla kerta-luonteistakin. Tällöin yksittäiseen hakemusasiaan kytketty esiintymiskiello ei ole tehokas keino puuttua asiamiehen toimintaan.

Pykälässä ehdotetut huomautus ja kielto ovat hallinnollisia seuraamuksia. On mahdollista, että pykälän 1 momentissa tarkoitettuisa tilanteissa täyttyy myös avustusrikkomuksen tai avustuspetoksen tunnusmerkistö. Näin ollen on mahdollista, että hallinnollista ja rikosoikeudellista seuraamusta koskevat asiat ovat samanaikaisesti vireillä.

Pykälän 1 momentin mukaan metsäkeskus voisi antaa asiamiehelle huomautuksen. Huomautus annettaisiin esimerkiksi silloin, kun asiamiehen laatimissa hakemusasiakirjoissa on virheellisiä tietoja, joilla on olennainen vaikutus tuen saantiin, määrään ja ehtoihin. Jos puutteellisten, harhaanjohtavien tai virheellisten tietojen antaminen olisi toistuvaa, Maaseutuvirasto voisi metsäkeskuksen esityksestä ehdotetun 2 momentin nojalla kieltää henkilöä laatimasta tässä laissa tarkoitettuihin tukiin liittyviä asiakirjoja. Pykälässä tarkoitettu huomautus ja kielto kohdistuisivat asiamiehen toimintaan ainoastaan siltä osin kuin kyse on asiakirjojen laatimisesta. Kielto ei kohdistuisi asiamiehen muuhun toimintaan kuten esimerkiksi hankkeiden toteuttamiseen. Huomautuksen ja kiellon soveltamisala olisi siten rajattu.

Pykälän 2 momentissa tarkoitettu kielto olisi asiamieskohtainen. Koska kielto ei kohdistu asianomaiseen organisaatioon, tuensaaja voisi pyytää asiamiehen tilalle toisen henkilön samastakin asiantuntijapalveluja tarjoavasta organisaatiosta. Luonnollisesti tuensaajalla olisi mahdollisuus hankkia asiantuntijapalvelu muultakin metsäalan asiantuntijapalveluja tarjoavalta organisaatiolta. Säännöksellä ei ole tarkoitus rajoittaa sopimusva-

pautta. Tästä syystä esityksessä arvioidaan, ettei asiamiehelle asettavaa kieltoa koskeva säännös vaikeuta tuensaajan mahdollisuuksia käyttää hallintoasian hoidossa apuna asiamiestä.

Pykälän 3 momentissa ehdotetaan säädettäväksi kiellon voimassaoloajasta. Kielto voitaisiin asettaa enintään vuodeksi ja se olisi voimassa asianomaisen metsäkeskuksen toimialueella. Kieltoa koskevaan päätökseen voisi hakea muutosta. Muutoksenhausta säädettäisiin lakiehdotuksen 17 §:ssä.

11 §. Tukeen liittyvä tiedonantovelvollisuus. Pykälän 1 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että tuen myöntämisen edellytyksenä olisi, että hakemusasiakirjoissa ilmoitetun mittaustodistuksen tiedot voidaan tuen maksamisen jälkeenkin tarvittaessa tarkistaa. Samoin ehdotetaan, että jos tuki myönnetään muulle kuin maanomistajalle, tuen myöntämisen edellytyksenä olisi, että hakemusasiakirjoissa mainitun maanomistajan antaman toimeksiannon tai tämän kanssa tehdyn sopimuksen tai muun vastaavan asiakirjan tiedot voidaan tuen maksamisen jälkeen tarvittaessa tarkistaa. Ehdotettu säännös on samantyyppinen kuin kestävän metsätalouden rahoituslain 32 §:n 1 momentin säännös, joka liittyy toteutuneita kustannuksia koskevien alkuperäisten tositteiden säilyttämiseen. Säännöksen tarkoituksena on taata pienpuun energiaturun valvonnassa tarvittavien tietojen ja asiakirjojen saatavuus kolmen vuoden ajan tuen maksamisesta.

Valtionavustuslain 12 §:n 4 momentin mukaan valtionavustuksen saajan tulee antaa valtionapuviranomaiselle valtionavustuksen maksamiseksi oikeat ja riittävät tiedot. Mainitun lain 14 §:n 1 momentin mukaan valtionavustuksen saajan tulee antaa valtionapuviranomaiselle valtionavustuspäätöksen ehtojen noudattamisen valvomiseksi oikeat ja riittävät tiedot. Mainitun pykälän 2 momentin mukaan valtionavustuksen saajan tulee ilmoittaa viipymättä valtionapuviranomaiselle valtionavustuksen käyttötarkoituksen toteutumiseen vaikuttavasta muutoksesta tai muusta valtionavustuksen käyttöön vaikuttavasta muutoksesta. On tavanomaista, että tuensaaja antaa tukihakemuksen ja hankkeen toteutuksen ulkopuolisen tehtäväksi. Sen vuoksi pykälän 2 momentissa ehdotetaan

säädettäväksi, että tuensaajan käyttämään asiamieheen ja tuettavan työn toteuttajaan sovelletaan edellä mainittuja tietojenantovelvoitteita. Ehdotettu säännös vastaa uuden kestävän metsätalouden rahoituslain 28 §:n 3 momenttia ja 32 §:n 2 momenttia.

12 §. Päätöksen allekirjoittaminen. Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi, että metsäkeskuksen tuen myöntämistä, maksamista ja epäämistä koskeva päätös voidaan allekirjoittaa koneellisesti. Päätöksen allekirjoittamatta jättämisen perusteet ovat samat kuin mitä tässä esityksessä ehdotetaan kestävän metsätalouden rahoituslain uuden 27 a §:n osalta.

Ehdotettu pykälä ei koske Maaseutuviraston toimivaltaan kuuluvia päätöksiä. Maaseutuvirasto päättää muun muassa rahoituksen takaisinperinnästä (14 §) ja asiamiestä koskevasta kiellosta (10 §). Mainitut päätökset eivät ole luonteeltaan massaluonteisia, minkä vuoksi niiden osalta ei ole perusteltua säätää allekirjoituksesta.

13 §. Metsäkeskuksen valvontatehtävä. Ehdotettu pykälä on samansisältöinen kuin uuden kestävän metsätalouden rahoituslain 33 §. Valtionavustuslain 16 §:n 1 momentin nojalla tarkastukset voidaan kohdistaa valtionavustuksen saajaan ja siihen, jolle valtionavustus on lain 7 §:n 2 momentin nojalla siirretty. Pykälän 1 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että metsäkeskusten tehtävänä olisi valvoa tuen myöntämisen, maksamiseen ja käyttöön liittyviä edellytyksiä ja tukeen liittyvien velvoitteiden noudattamista. On tavanomaista, että maanomistaja antaa metsässä suoritettavan työn toteutuksen ulkopuolisen tehtäväksi.

Pykälän 2 momentissa ehdotetaan säädettäväksi tarkastukseen liittyvästä menettelystä. Ehdotettua momenttia sovellettaisiin ainoastaan silloin, kun maastotarkastuksessa on havaittu työn toteuttamisessa vähäisiä, mutta kuitenkin korjattavissa olevia puutteita. Tällöin metsäkeskuksen tulisi ensin antaa tuensaajalle mahdollisuus virheiden korjaamiseen.

Pykälän 3 momentti sisältää asetusvaltuuden. Valtionavustuslain 15 §:n nojalla metsäkeskusten tehtäviin kuuluisi sen myöntämisen tuen valvonta. Ehdotetun momentin nojalla maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädettäisiin metsäkeskusten tehtäviin kuulu-

vien tarkastusten määrästä ja kohdentamisesta sekä muista valvonnan järjestämisen teknisistä yksityiskohdista.

14 §. Tuen palauttaminen ja takaisinperintä. Pykälä on lähes samansisältöinen uuden kestävän metsätalouden rahoituslain 34 §:n kanssa. Pykälän 1 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että tuen palauttamisen ja takaisinperinnän perusteista säädetään valtionavustuslaissa. Säännös on luonteeltaan informatiivinen. Lakiehdotuksen 3 §:n 1 momentin mukaan pienpuun energiatukeen sovellettaisiin soveltuvin osin, mitä valtionavustuslaissa säädetään. Pykälän 1 momentissa ehdotetaan lisäksi säädettäväksi, että valtionavustuslain 20 §:n nojalla palautettava tuki tulisi maksaa takaisin metsäkeskukselle. Mainittu säännös koskee virheellisesti, liikaa tai ilmeisen perusteettomasti saatua avustusta.

Pykälän 2 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että metsäkeskuksen tulisi tehdä Maaseutuvirastolle esitys tuen takaisinperimiseksi saatuaan tiedon takaisinperinnän perusteesta. Sen jälkeen Maaseutuvirasto päättäisi takaisinperinnästä. Takaisinperintään sovellettaisiin valtionavustuslain 5 luvun säännöksiä.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin siitä, keneltä tuki peritään takaisin. Tuki perittäisiin takaisin sen saajalta. Asiassa ei olisi merkitystä sillä, perustuisiko takaisinperintä tuensaajan omaan vai esimerkiksi ulkopuolisen työn toteuttajan toimintaan. Muunlainen menettely olisi ongelmallista perustuslain kannalta. Tällöin toteuttaja saattaisi joutua julkisoikeudelliseen suhteeseen tekemänsä yksityisoikeudellisen sopimuksen nojalla. Perustuslain 124 §:n valossa tuensaajan tulisi tällöin toimia valtionavustuslain 4 §:n tarkoittamana valtionapuviranomaisena. Perustuslain 124 §:n mukaan tehtävästä tulisi tällöin säätää lailla tai lain nojalla ja järjestely ei saisi vaarantaa perusoikeuksia, oikeusturvaa tai muita hyvän hallinnon vaatimuksia. Tällaista menettelyä ei voida pitää tarkoituksenmukaisena tuen asianmukaisen käytön varmistamiseksi.

15 §. Maa- ja metsätalousministeriön valvontatehtävä. Pykälä on samansisältöinen uuden kestävän metsätalouden rahoituslain 38 §:n kanssa. Pykälän 1 momentissa ehdote-

taan säädettäväksi maa- ja metsätalousministeriön valvontatehtävästä. Ministeriön valvontatehtävä kohdistuisi metsäkeskusten ja Maaseutuviraston toimintaan. Valvonnan tarkoituksena olisi varmistaa ehdotetun lain noudattaminen. Siihen liittyen ministeriöllä olisi pykälän 1 momentin nojalla oikeus saada metsäkeskukselta ja Maaseutuvirastolta valvontatehtäväänsä liittyviä yleisiä käyttö- ja seurantatietoja. Toisaalta ministeriöllä olisi myös oikeus tehdä lain noudattamisen valvonnassa tarpeellisia tarkastuksia. Ministeriön tarkastusoikeuden ja tarkastusten suorittamisen osalta noudatettaisiin soveltuvin osin valtionavustuslain 16 ja 17 §:n säännöksiä.

Pykälän 2 momentissa ehdotetaan säädettäväksi maa- ja metsätalousministeriön tietojensaantioikeudesta. Maa- ja metsätalousministeriöllä olisi salassapitosäännösten estämättä oikeus saada metsäkeskukselta ja Maaseutuvirastolta tietoja sellaisista tuen hakijaa ja saajaa koskevista seikoista, joilla on olennaista merkitystä tämän lain noudattamisen varmistamiseksi tuen myöntämisessä, maksamisessa ja käytön valvonnassa.

16 §. Maaseutuviraston valvontatehtävä. Pykälä on samansisältöinen uuden kestävän metsätalouden rahoituslain 39 §:n kanssa. Pykälän 1 momentissa ehdotetaan säädettäväksi Maaseutuviraston valvontatehtävästä. Tarkoituksena on, että Maaseutuvirasto suorittaisi vastaisuudessa ehdotetun lain noudattamisen valvonnassa tarpeellisia metsäkeskusten tarkastuksia. Maaseutuvirasto voisi siten tarkastaa esimerkiksi metsäkeskusten suorittamia maastotarkastuksia ja niihin liittyvien hallintoasioiden käsittelyä koskevia asiakirjoja. Koska maa- ja metsätalousministeriölle kuuluu metsäkeskusten valvonta ehdotetun 15 §:n nojalla, on perusteltua, että maa- ja metsätalousministeriö määräisi tarkemmin tarkastusten toteuttamisesta kuten esimerkiksi tarkastusten määristä ja niiden kohdentamisesta.

17 §. Muutoksenhaku. Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi muutoksenhausta. Uuden kestävän metsätalouden rahoituslain 40 § olisi samansisältöinen kuin ehdotettu pykälä.

Pykälän 1 momentissa säädetään muutoksenhausta metsäkeskuksen tekemään tuen myöntämistä koskevaan päätökseen. Hallintolain 7 a luku sisältää yleissäännökset oi-

kaisuvaatimuksen vireilletulosta, käsittelystä ja päätöksenteosta. Mainitussa 7 a luvussa on valtioneuvostonlaki 34 §:ää laajemmin säädetty oikaisuvaatimusmenettelystä. Tästä syystä pykälän 1 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että metsäkeskuksen tuen myöntämistä koskevaan päätökseen ei saisi hakea muutosta valittamalla ja että metsäkeskuksen päätökseen saisi hakea oikaisua metsäkeskukselta siten kuin hallintolaisissa säädetään. Pykälän 1 momentissa ehdotetaan myös säädettäväksi, että metsäkeskuksen oikaisuvaatimuksen johdosta antamaan päätökseen haettaisiin muutosta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään ja että toimivaltainen hallinto-oikeus määräytyisi sen mukaan, minkä hallinto-oikeuden tuomiopiirissä pääosa kyseessä olevasta metsämaasta sijaitsee.

Pykälän 2 momentissa ehdotetaan säädettäväksi muutoksenhausta takaisinperintää ja asiamiehelle määrättyä väliaikaista kieltoa koskevaan Maaseutuviraston päätökseen. Näissä tapauksissa ei ole asian luonteen vuoksi perusteltua edellyttää pakollista oikaisuvaatimusmenettelyä. Mainittuihin Maaseutuviraston päätöksiin saisi hakea valittamalla muutosta hallinto-oikeudelta noudattaen, mitä hallintolainkäyttölaissa säädetään muutoksenhausta.

Hallintolainkäyttölain 6 §:n 1 momentin mukaan päätöksestä saa valittaa se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa. Mainitun lain 6 §:n 2 momentin mukaan viranomaisella on lisäksi valitusoikeus, jos laissa niin säädetään tai jos valitusoikeus on viranomaisen valvottavana olevan julkisen edun vuoksi tarpeen. Metsäkeskus ei ole viranomainen. Metsäkeskus on kuitenkin yleinen metsälainsäädäntöä toimeenpaneva julkinen organisaatio, jonka tehtäviin kuuluu valvoa julkista etua. Tästä syystä on tarkoituksenmukaista, että metsäkeskuksella olisi oikeus valittaa sellaisesta takaisinperintää tai asiamiehelle asetettua kieltoa koskevasta päätöksestä, jonka Maaseutuvirasto on tehnyt metsäkeskuksen aloitteesta. Vastaavasti metsäkeskuksen valitusoikeuden tulisi koskea hallinto-oikeuden päätöstä. Tähän liittyen pykälän 3 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että metsäkeskuksella olisi oikeus ha-

kea muutosta Maaseutuviraston ja hallinto-oikeuden päätökseen, jos Maaseutuviraston päätös poikkeaa metsäkeskuksen esityksestä tai jos hallinto-oikeus muuttaisi Maaseutuviraston päätöstä tai kumoaa sen.

18 §. Maastomittaukset. Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi, että ehdotettuun lakiin liittyvissä maastomittauksissa sovelletaan metsätaloudessa yleisesti käytössä olevia mittaus- ja arviointimenetelmiä. Maastossa mitataan esimerkiksi runkojen läpimittoja ja pituuksia. Ehdotettua lakia varten ei ole tarkoitus luoda mitään erillisiä maastomittauksien tai puuston arvioinnin käytäntöjä. Maastomittausmenetelmiä ei yksilöitäisi ehdotetun lain nojalla annettavissa alemmanasteisissa säädöksissä. Ehdotettuun lakiin liittyvissä maastomittauksissa otettaisiin uusia mittausmenetelmiä käyttöön sitä mukaa kuin ne tulevat metsätaloudessa yleisesti käyttöön.

19 §. Voimaantulo. Euroopan unionin valtioneuvoston päätöksen vuoksi laki voi tulla voimaan vasta sen jälkeen, kun Euroopan komissio on hyväksynyt esitetyn tuen. Sen vuoksi laki ehdotetaan tulevaksi voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana. Pykälän 1 momentin mukaan tuen myöntämispäätöksiä voitaisiin tehdä 31 päivään joulukuuta 2016 asti. Ehdotetun lain tarkoitukseen osoitettuja varoja saisi käyttää 31 päivään joulukuuta 2017 asti.

Pykälän 2 momentti sisältää siirtymäsäännöksen, joka liittyy vuoden 1996 rahoituslain nojalla myönnettyyn energiapuun korjuutukseen. Pienpuun energiatukea ei myönnettäisi, jos samalta kohteelta korjatun energiapuuerän perusteella on maksettu ehdotetun lain voimaantuloa edeltävän viiden vuoden aikana korjuutukea.

2 Tarkemmat säännökset ja määräykset

Kestävän metsätalouden rahoituslain muuttamiseen liittyvän lakiehdotuksen osalta esitys ei sisällä uusia valtuussäännöksiä.

Pienpuun energiatukea koskevaan lakiehdotukseen sisältyvät valtuudet säätää valtioneuvoston asetuksella tuen määrästä ja sen määräytymisen perusteista, tuen hehtaarikohtaisesta enimmäismäärästä, nuorten metsien hoitotyön sekä ensiharvennusten toteamisesta

sekä muista lain säännöksiä täydentävistä tuen ehdoista ja määräytymisperusteista. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädettäisiin tuen hakemisesta, hakemuksessa ilmoitettavista tiedoista, metsäkeskusten tehtäviin kuuluvien tarkastusten määrästä ja kohdentamisesta sekä muista valvonnan järjestämisen teknisistä yksityiskohdista.

3 Voimaantulo

Perustuslain 79 §:n 3 momentin mukaan laista tulee käydä ilmi, milloin se tulee voimaan. Mainitun momentin mukaan erityisesti syystä laissa voidaan säätää, että sen voimaantuloajankohdasta säädetään asetuksella.

Kestävän metsätalouden rahoituslaki ei ole vielä tullut voimaan. Sen voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella. Uutta lakia ei voida saattaa voimaan ennen kuin siihen on tehty Euroopan komission mahdollisesti edellyttämät muutokset. Kestävän metsätalouden rahoituslain ja sen muuttamista koskevan lain voimaantulosta säädettäisiin valtioneuvoston asetuksella.

Pienpuun energiatukea koskeva uusi laki sisältäisi säännökset uudesta tuesta, joka korvaisi kestävän metsätalouden rahoituslain säännökset liittyen energiapuun korjuun ja haketuksen tukeen. Esityksen mukaan mainitut energiapuun korjuuta ja haketusta koskevat säännökset kumottaisiin kestävän metsätalouden rahoituslaista.

Pienpuun energiatukea koskeva laki voi Euroopan unionin valtioneuvoston päätösten voimaantulon jälkeen, kun Euroopan komissio on hyväksynyt tukijärjestelmän. Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Kestävän metsätalouden rahoituslaki muutoksineen ja pienpuun energiatukea koskeva laki on niiden välisten liityntäkohtien vuoksi tarpeen saattaa voimaan samanaikaisesti.

4 Suhde perustuslakiin ja sääntämisenjärjestys

Perusoikeudet

Perustuslain 18 §:n mukaan jokaisella on oikeus lain mukaan hankkia toimeentulonsa valitsemallaan työllä, ammatilla tai elinkeinolla. Pienpuun energiatukea koskevan lakiehdotuksen 10 §:ssä säädettäisiin asiamiehelle annettavasta huomautuksesta ja kiellosta. Se eroaa hallintolain 12 §:n 2 momentin esiintymiskiellosta siinä, että ehdotettu kielloksi olisi yleinen ja määräaikainen. Hallintolain esiintymiskiello kohdistuu yksittäiseen hallintoasiaan. Kielloksi olisi ajallisesti, sisällöllisesti ja alueellisesti rajattu. Kielloksi voitaisiin määrätä enintään vuodeksi ja se koskisi pienpuun energiatukeen liittyvien asiakirjojen laatimista. Kielloksi olisi voimassa sen metsäkeskuksen toimialueella, jonka esityksestä Maaseutuvirasto on päätöksensä tehnyt.

Asiamiehelle määrättävällä kielloksi voitaisiin arvioida olevan vaikutusta asiamiehen elinkeinonharjoittamiseen. Koska kiellon soveltamisala olisi rajattu koskemaan ainoastaan asiakirjojen laatimista, asiamiehenä toimiva henkilö voisi toteuttaa tuettavia töitä tai hankkeita asianomaisen metsäkeskuksen toimialueella. Asiamiehenä toimiva henkilö voisi myös laatia pienpuun energiatukeen liittyviä asiakirjoja muiden metsäkeskusten toimialueella. Asiamiehellä olisi oikeus hakea päätökseen muutosta. Esityksessä katsotaan, että kielloksi puututaan sellaisella tavalla asianomaisen henkilön elinkeinovapautteen, joka saattaa olla katsottavissa merkittäväksi julkisen vallan käytöksi. Perustuslain 124 §:n mukaan merkittävää julkisen vallan käyttöä sisältäviä tehtäviä voidaan antaa vain viranomaiselle. Koska metsäkeskukset eivät ole viranomaisia, ehdotetaan asiamiehen kielloksi koskevan asiaa koskevan toimivallan antamista Maaseutuvirastolle.

Perustuslain 20 §:n mukaan vastuu luonnosta ja sen monimuotoisuudesta, ympäristöstä ja kulttuuriperinnöstä kuuluu kaikille. Julkisen vallan on pykälän 2 momentin mukaan pyrittävä turvaamaan jokaiselle oikeus terveelliseen ympäristöön sekä mahdollisuus vaikuttaa elinympäristöönsä koskevaan päätöksentekoon. Mainitun perusoikeuden toteutumista edistää vaatimus, jonka mukaan tuettavien töiden on oltava taloudellisesti ja metsien biologisen monimuotoisuuden säilyttämisen kannalta tarkoituksenmukaisia. Tällainen säännös on kestävän metsätalouden ra-

hoituslain 5 §:ssä ja samanlainen säännös on sisällytetty myös pienpuun energiatukea koskevan lakiehdotuksen 5 §:ään.

Hyvän hallinnon takeet säädetään perustuslain 21 §:ssä perusoikeudeksi. Pykälän 2 momentin mukaan julkisella vallalla on velvollisuus turvata lailla säädetty hyvän hallinnon takeet. Hyvän hallinnon takeita ovat oikeus tulla kuulluksi, saada perusteltu päätös ja hakea muutosta.

Pienpuun energiatukea koskevia asioita käsitellessään metsäkeskusten olisi noudatettava, mitä hallintolaissa ja kielilaissa (423/2003) säädetään. Hallintolain ja kielilain noudattamista koskeva säännös on voimassa olevassa metsäkeskuksista ja metsätalouden kehittämiskeskuksesta annetussa laissa.

Esityksen mukaan pienpuun energiatuen käsittelyyn sovellettaisiin soveltuvin osin valtionavustuslakia. Kuten valtionavustuslaissa myös pienpuun energiatuen muutoksenhaun ensimmäisenä vaiheena olisi pakollinen oikaisuvaatimusmenettely. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen haettaisiin muutosta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Takaisinperintää ja asiamiehelle annettua kieltoa koskevaan päätökseen ei kuitenkaan sisällytetäisi pakollista oikaisuvaatimusmenettelyä, koska niissä tapauksissa oikaisuvaatimusmenettelyn hyödyt olisivat tuensaajan kannalta vähäisemmät kuin tuen myöntämistä koskevissa asioissa. Tästäkin osin esitys on samanlainen kuin kestävän metsätalouden rahoituslain vastaava säännös.

Asiamiehelle määrättävää kieltoa voidaan arvioida tuenhakijan oikeuksien näkökulmasta. Asiamiehelle määrättävä kielto olisi asiamieskohtainen. Koska kielto ei kohdistu asianomaiseen organisaatioon, maanomistaja voisi pyytää asiamiehen tilalle toisen henkilön samasta tai muusta asiantuntijapalveluja tarjoavasta organisaatiosta. Tästä syystä esityksessä arvioidaan, ettei asiamiehelle asetettava kieltoa koskeva säännös vaikeuta maanomistajan mahdollisuuksia käyttää pienpuun energiatukea koskevan hallintoasian hoidossa apuna asiamiestä, mikäli maanomistaja sen katsoo tarpeelliseksi. Tästäkin osin esitys on samanlainen kuin kestä-

vän metsätalouden rahoituslain vastaava säännös.

Edellä mainitut seikat huomioon ottaen esityksen voidaan katsoa täyttävän hyvää hallintoa ja oikeusturvaa koskevat vaatimukset.

Säädöstaso

Perustuslain 80 §:n mukaan lailla on säädettävä yksilön oikeuksien ja velvollisuuksien perusteista sekä asioista, jotka perustuslain mukaan muuten kuuluvat lain alaan. Mainitun pykälän mukaan lähtökohtana on, että asetukset antaa valtioneuvosto ja että ministeriö voidaan valtuuttaa antamaan asetuksia lähinnä teknisluonteisissa sekä yhteiskunnalliselta ja poliittiselta merkitykseltään vähäisessä asioissa. Valtuutuksen tulee olla täsmällinen ja tarkkarajainen.

Pienpuun energiatukea koskevan lakiehdotuksen 1—6 § sisältäisi tukien myöntämistä koskevia yleisiä säännöksiä. Lakiehdotuksen 7 §:ssä säädettäisiin pienpuun energiatuen myöntämisen keskeisimmistä edellytyksistä. Esityksen mukaan tukea voitaisiin myöntää valtion talousarviossa vuosittain osoitetun määrärahan rajoissa. Esityksessä ei ehdoteta säädettäväksi tukien soveltamisalan piiriin kuuluvan henkilön tai muun tahon oikeudesta saada tukea. Ehdotetut tuet poikkeavat tässä mielessä luonteeltaan lakisääteisistä tuista, korvauksista ja etuuksista, jolloin oikeus saada tukea, korvausta tai etuutta perustuu suoraan lakiin ja jolloin laissa säädetään myös yksityiskohtaisesti tuen määräytymisestä. Esityksessä tarkoitettulle tukijärjestelmälle on luonteenomaista, että se on budjettisidonnaista ja että tuen myöntäjällä on myös tarkoitukseenmukaisuuteen liittyvää harkintavaltaa.

Valtioneuvostolla on vanhastaan ollut talousarvion soveltamisenmenettelyyn liittyvää norminantovaltaa samoin kuin toimivalta antaa budjetin määrärahanormeja täydentäviä määräyksiä. Perustuslain säännöksillä lainsäädäntövallan siirtämisestä ja asetuksen antamisesta ei ollut tarkoitus vaikuttaa valtioneuvoston tällaiseen norminantovaltaan sitä rajoittavasti (ks. HE 1/1998 vp, s. 132/II ja PeVL 47/2001 vp ja PeVL 39/2005 vp). Valtioneuvoston toimivallasta on perustuslaki-

uudistuksen jälkeen lisätty yleissäännös valtion talousarviosta annettuun lakiin (423/1988, muut. 689/2001). Sen 7 c §:n mukaan tarkempia säännöksiä määrärahan talousarvion mukaisesta käyttämisestä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

Pienpuun energiatukea koskeva esityksen osa on rakennettu siten, että tuen myöntämisen perusteista säädettäisiin lailla. Lain tasolla määriteltäisiin, mihin toimenpiteisiin pienpuun energiatukea voitaisiin myöntää, ja tuen myöntämisen keskeisimmät edellytykset. Lakiehdotuksen 7 §:n 4 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin tarkemmin nuorten metsien hoitotyön tai ensiharvennuksen toteamisesta sekä muista kyseisessä pykälässä säädetyistä tuen ehdoista ja määräytymisperusteista. Valtuussäännöksessä on lueteltu seikkoja, jotka tarkentaisivat asianomaisessa pykälässä säädettyjä edellytyksiä. Lisäksi valtuussäännöksestä kävisi ilmi, että valtioneuvoston asetuksella voitaisiin säätää tarkemmin muista asianomaisessa pykälässä säädetyistä tuen ehdoista ja määräytymisperusteista. Nämä asetuksella säädettävät muut tuen ehdot ja määräytymisperusteet olisivat luonteeltaan siis laissa säädetyjä edellytyksiä täydentäviä. Lakiehdotuksen 6 §:n 1 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin tuen määrästä ja sen määräytymisen perusteista sekä tuen hehtaarikohtaisesta enimmäismäärästä. Lakiehdotuksen valtuussäännökset on muotoiltu samalla tavoin kuin kestävän metsätalouden rahoituslain valtuussäännökset. Kyseinen laki oli perustuslakivaliokunnan arvioitavana (ks. PeVL 46/2006 vp). Esityksessä tarkoitettu pienpuun energiatuki on luonteeltaan siinä mielessä samankaltainen kuin kestävän metsätalouden rahoituslain tuet, että kummatkin ovat budjettisidonnaisia ja niiden sallittavuus määräytyy Euroopan unionin valtioneuvoston mukaisesti.

Valtioneuvoston norminantovaltaa rajoitaisi se, että ehdotetut tuet kuuluvat perustamissopimuksen valtioneuvostoa koskevan sääntelyn piiriin. Mainitun sääntelyn perusteella komissio päättää valtioneuvostokien hyväksymisestä. Valtuutta rajaisivat myös eduskunnan päätökset valtion talousarvioon otetuista määrärahoista, niiden käyttötarkoituksista ja muista talousarvion perusteluista. Kun edellä

mainittujen seikkojen lisäksi otetaan huomioon jo edellä mainittu valtioneuvoston toimivalta antaa valtion talousarvion määrärahanormeja täydentäviä määräyksiä ja valtion talousarviosta annetun lain 7 c §, voidaan valtioneuvostoa koskevan valtuussäännöksen katsoa täyttävän perustuslaissa asetetut vaatimukset.

Esitys sisältää myös muutamia maa- ja metsätalousministeriölle osoitettuja asetukseenantovaltuuksia. Ne sisältyvät lakiehdotuksen 6, 9 ja 13 §:ään. Asetuksella säädettävät seikat olisivat luonteeltaan teknisluonteisia ja yhteiskunnalliselta ja poliittiselta merkitykseltään vähäisiä.

Lakiehdotuksen 9 ja 11–14 §:ssä säädettäisiin tuen myöntämisestä ja maksamisesta, tukeen liittyvistä velvoitteista ja valvonnasta sekä tuen takaisinperinnästä. Tukeen sovellettaisiin lisäksi pääsääntöisesti valtionavustuslain vastaavia säännöksiä. Lakiehdotuksen 9 ja 11–14 tarkoitetuista seikoista säädettäisiin lain tasolla. Lakiehdotuksen 9 §:n mukaan kuitenkin hakemisesta ja hakemuksessa ilmoitettavista tiedoista säädettäisiin maa- ja metsätalousministeriön asetuksella. Näitä seikkoja on pidettävä teknisluonteisina.

Pienpuun energiatukeen sovellettaisiin valtionavustuslain valvontaa koskevia säännöksiä. Lakiehdotuksen 13 §:ssä on valvontaa koskeva erityissäännös, joka koskee tuettavan työn tai hankkeen toteuttajaa. Tällöin valvonnan osalta sovellettavaksi tulisivat valtionavustuslain 16 ja 17 §. Tarkastusoikeudesta ja tarkastuksen suorittamista koskevat säännökset olisivat siten lain tasoisia. Lakiehdotuksen 13 §:n mukaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädettäisiin metsäkeskusten tehtäviin kuuluvien tarkastusten määrästä ja kohdentamisesta sekä muista valvonnan järjestämisen teknisistä yksityiskohdista. Mainittu valtuus liittyy siihen, että maa- ja metsätalousministeriön tehtävänä olisi valvoa metsäkeskusten toimintaa lakiehdotuksessa tarkoitettun tuen myöntämisen, maksamisen ja valvonnan osalta.

Hallintotehtävän antaminen muulle kuin viranomaiselle

Perustuslain 124 §:n 1 momentin mukaan julkinen hallintotehtävä voidaan antaa muulle kuin viranomaiselle vain lailla tai lain nojalla, jos se on tarpeen tehtävän tarkoituksenmukaiseksi hoitamiseksi eikä vaaranna perusoikeuksia, oikeusturvaa tai muita hyvän hallinnon vaatimuksia. Merkittävää julkisen vallan käyttöä sisältäviä tehtäviä voidaan kuitenkin antaa vain viranomaiselle.

Metsäkeskukset eivät ole viranomaisia. Metsäkeskuksille on eri laeilla säädetty tehtäviä, jotka sisältävät julkisen vallan käyttöä. Pienpuun energiatuen osalta voidaan todeta, että metsäkeskukset hoitavat nykyisin vuoden 1996 rahoituslakiin perustuen kyseisen lain täytäntöönpanoon liittyviä tehtäviä. Metsäkeskuksista ja metsätalouden kehittämiskeskuksesta annettu laki on metsäkeskuksia koskeva organisaatiolaki. Lain 5 §:n nojalla metsäkeskukselle kuuluvien sellaisten viranomaistehtävien hoito, joissa on kysymys yksityistä kansalaista tai yhteisöä yksittäisessä asiassa välittömästi koskevasta päätöksentöstä, on eriytetty edistämistehtävien hoidosta siten, ettei toimihenkilö, joka ratkaisee tällaiset asiat, osallistu muiden kuin viranomais-tehtävien hoitoon.

Esityksen mukaan metsäkeskusten tehtävänä olisi pienpuun energiatuen myöntäminen, maksaminen ja valvonta. Metsäkeskusten tehtäviin kuuluisi myös takaisinperintää ja asiamiehelle määrättävää kieltoa koskevien esitysten tekeminen Maaseutuvirastolle. Maaseutuvirasto siis tekisi näissä asioissa päätöksen asianomaisen metsäkeskuksen esityksestä. Pienpuun energiatuen osalta ehdotetaan samanlainen tukiin liittyvä tehtävänjako metsäkeskusten ja Maaseutuviraston välille kuin on kestävän metsätalouden rahoituslaisakin.

Hoitaessaan julkisia hallintotehtäviä metsäkeskuksiin sovelletaan hallintolakia, viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia ja kielilakia suoraan näiden yleislakien perusteella. Ehdotetun pienpuun energiatukea koskevan lain lisäksi metsäkeskukset soveltaisivat tukeen valtioneuvoston säännöksiä. Metsäkeskusten tekemiin hallintopäätöksiin

olisi muutoksenhakuoikeus. Esityksen mukaan muutoksenhaun ensimmäisenä pakollisena vaiheena olisi valtioneuvoston 34 §:ssä tarkoitettu oikaisuvaatimusmenettely. Tämän jälkeen tuensaajalla olisi oikeus tehdä valitus hallinto-oikeuteen. Asiamiehelle annettavaa kieltoa sekä takaisinperintää ja ympäristötukisopimuksen irtisanomista ja purkamista koskevaan Maaseutuviraston päätökseen ei kuitenkaan sovellettaisi pakollista oikaisuvaatimusmenettelyä. Näistä päätöksistä voisi lakiehdotuksen 40 §:n mukaan valittaa suoraan hallinto-oikeuteen.

Metsäkeskukset ovat hoitaneet yksityismetsätalouden edistämisen- ja valvontatehtäviä erinimisinä organisaatioina vuodesta 1929 lähtien. Viimeisin isompi organisaatiomuutos tehtiin vuonna 1995 (metsäkeskuksista ja metsätalouden kehittämiskeskuksesta annettu laki (1474/1995)). Aiemmin rahoituksen peruuttamisesta ja tuen takaisinperinnästä päätti metsäkeskus. Nämä tehtävät siirtyivät 1 päivästä toukokuuta 2007 lukien Maaseutuvirastolle.

Edellä olevan perusteella esityksessä katsotaan, että esityksessä tarkoitettujen lain toimeenpanotehtävien antaminen metsäkeskuksille täyttää perustuslain 124 §:n vaatimuksen siitä, että se on tarpeen tehtävän tarkoituksenmukaiseksi hoitamiseksi ja ettei se vaaranna perusoikeuksia, oikeusturvaa tai muita hyvän hallinnon vaatimuksia.

Kestävän metsätalouden rahoituslaki on ollut perustuslakivaliokunnan arvioitavana (PeVL 46/2006 vp). Pienpuun energiatukea koskevaan lakiehdotukseen sisältyvät perusoikeuksiin, säädöstasoon ja julkisen hallintotehtävän antamiseen muulle kuin viranomaiselle liittyvät säännökset ovat samanlaiset kuin uudessa kestävän metsätalouden rahoituslaissa.

Ehdotetut lait voidaan käsitellä tavallisessa lainsäätämisyksityksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**kestävän metsätalouden rahoituslain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan kestävän metsätalouden rahoituslain (544/2007) 14 ja 15 §, 42 §:n 10 ja 11 momentti,

muutetaan 1 ja 2 §, 4 §:n 1 momentti, 7 §:n 1 ja 3 momentti, 9 §:n 2 momentti, 26 §:n 1 momentti, 34 §:n 1 ja 3 momentti, 40 §:n 1 momentti ja 42 §:n 2, 3 ja 6 momentti sekä

lisätään 4 §:ään uusi 5 momentti, jolloin nykyinen 5 momentti siirtyy 6 momentiksi, uusi 5 a §, 20 §:ään uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi, 21 §:ään uusi 3 momentti, jolloin nykyinen 3 momentti siirtyy 4 momentiksi, sekä lakiin uusi 27 a ja 29 a § seuraavasti:

1 §

Tarkoitus

Tämän lain tarkoituksena on puuntuotannon edistäminen sekä metsien biologisen monimuotoisuuden turvaaminen.

2 §

Soveltamisala

Tässä laissa tarkoitettua rahoitusta voidaan valtion talousarviossa vuosittain osoitetun määrärahan rajoissa kohdistaa vain niihin metsiin, jotka kuuluvat metsälain (1093/1996) 2 §:ssä määriteltyyn soveltamisalaan, taikka niihin yksityisiin luonnonsuojelualueisiin, joiden rauhoitusmääräysten mukaan rahoitettava toiminta on sallittu. Rahoitusta ei kuitenkaan saa kohdistaa mainituilla luonnonsuojelualueilla tehtäviin sellaisiin toimenpiteisiin, joiden tarkoituksena on metsien biologisen monimuotoisuuden ylläpitäminen.

Tässä laissa tarkoitettua rahoitusta ei saa käyttää luonnonsuojelulain (1096/1996) 25 §:n nojalla alueen määräaikaisesta rauhoittamisesta tehdyn sopimuksen perusteella maksettaviin korvauksiin tai korvauksiin, joista mainitun lain 53 tai 55 §:ssä taikka muutoin erikseen säädetään, eikä myöskään korvauksiin, jotka perustuvat ennen mainittu-

ja säännöksiä voimassa olleisiin vastaaviin säännöksiin.

Rahoitus myönnetään tukena.

4 §

Tuensaajat

Tuki myönnetään yksityiselle maanomistajalle. Metsäluonnon hoitohankkeisiin ja juurikäävän torjuntaan voidaan tukea myöntää myös yhteisölle tai ammatinharjoittajalle, jos tuella edistetään yksityisten maanomistajien metsien hoitoa ja käyttöä.

Oikeutta tukeen ei ole sellaisella yksityisellä maanomistajalla tai 4 momentissa tarkoitettulla oikeuden haltijalla, joka omistaa kiinteistön yhdessä sellaisen maanomistajan kanssa, jolla ei ole 1—4 momentin perusteella oikeutta tukeen.

5 a §

Muu julkinen tuki

Tämän lain nojalla myönnettävän tuen edellytyksenä on, ettei rahoitettavaan työhön tai toimenpiteeseen ole myönnetty valtionavustuslain 4 §:n 2 kohdassa tarkoitettua julkista tukea tai verojärjestelmän kautta myönnettävää tukea taikka näitä tukia yhdessä.

Tämän lain nojalla myönnetty tuki tulee palauttaa, jos sen myöntämisen jälkeen käy ilmi, että kyseiseen työhön tai toimenpiteeseen on myönnetty 1 momentissa tarkoitettua muuta julkista tukea tai tukia.

Sen estämättä, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, voidaan kuitenkin 12 ja 13 §:ssä tarkoitettun työn tai toimenpiteen suunnittelu rahoittaa tässä laissa tarkoitetuista varoista ja tällaisen työn tai toimenpiteen toteutus uusjakojen tukemisesta annetussa laissa (24/1981) tarkoitetuista varoista.

7 §

Suunnitelma ja toteutusselvitys

Metsänuudistamiseen, terveyslannoitukseen, suometsän hoitoon, metsätien tekemiseen ja metsäluonnon hoitohankkeisiin myönnettävän tuen sekä ympäristötuen myöntämisen edellytyksenä on metsäkeskuksen hyväksymä suunnitelma. Muiden 2 luvussa tarkoitettujen tukien sekä juurikäävän torjunnan tuen edellytyksenä on metsäkeskuksen hyväksymä toteutusselvitys.

Suunnitelma, toteutusselvitys ja toteutusilmoitus voidaan tehdä 6 §:ssä tarkoitettuna omana työnä. Tukea voidaan myöntää ainoastaan niihin kustannuksiin, jotka aiheutuvat muuna kuin 6 §:ssä tarkoitettuna omana työnä tehdyn suunnitelman ja toteutusselvityksen laatimisesta.

9 §

Metsänuudistaminen

Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että kohde, joka voi olla jakautunut usealle alueelle, täyttää vähimmäispinta-alaa, uudistusalueetta ja metsänuudistamisessa käytettäviä puulajeja koskevat vaatimukset ja että työ täyttää sen mukaan, mikä uudistamismenettelmä on kyseessä, joko taimimääriä tai kylvökohtia ja siemenmääriä koskevat vaatimukset sekä maanpinnan käsittelyä koskevat vaatimukset. Lisäksi edellytetään, että alueen lämpösumma on riittävä metsänuudistami-

seen ja että toimenpiteellä edistetään ensisijaisesti metsäekosysteemin ja biodiversiteetin tai perinteisen maiseman säilyttämistä ja kunnostamista.

20 §

Kokeilu- ja selvitystoiminta

Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että kokeilu- tai selvitystoiminta liittyy tämän lain perusteella rahoitettavaan toimenpiteeseen. Lisäksi edellytetään, että tukea myönnettäessä otetaan huomioon Euroopan yhteisöjen komission antamissa maa- ja metsätalouden valtiontukea koskeissa suuntaviivoissa (2006/C 319/01) asetetut tukea koskevat vaatimukset.

21 §

Tuen hakeminen

Sen estämättä, mitä 2 momentissa säädetään, voidaan tukea hakea ainoastaan suometsän hoitoa, uuden metsätien tekemistä tai metsätalouden kuljetusten edellyttämän yksityistien perusparannusta taikka metsäluonnon hoitohanketta koskevan suunnitelman laatimiseen, jos toimenpide on tarkoitettu rahoittaa tässä laissa tarkoitetuin varoin yhteishankkeena tai jos toimenpide on tarkoitettu rahoittaa uusjakojen tukemisesta annetussa laissa tarkoitetuin varoin.

26 §

Suunnitelmaan perustuvaa tukea ja ympäristötukea koskevat päätökset

Suunnitelman hyväksymisestä ja toteuttamisaikataulusta sekä suunnitelman laatimiseen myönnettävästä tuesta voidaan päättää erikseen ennen muuta tukea, jos toimenpiteet on tarkoitettu rahoittaa tässä laissa tarkoitetuin varoin yhteishankkeena tai jos toimenpiteet on tarkoitettu rahoittaa uusjakojen tukemisesta annetussa laissa tarkoitetuin varoin. Päätök-

sestä tulee käydä ilmi, että tuki myönnetään sillä ehdolla, että metsäkeskukselle toimitaan sen asettamiin määräaikoihin mennessä maanomistajien kesken tehty sopimus hankkeen toteuttamisesta ja selvitys hankkeen loppuunsaattamisesta suunnitelman mukaisena. Jos toimenpiteet on tarkoitus rahoittaa tässä laissa tarkoitetuista varoista, metsäkeskukselle on toimitettava sen asettamassa määräajassa hankkeen toteuttamisen tukea koskeva hakemus.

27 a §

Päätöksen allekirjoittaminen

Metsäkeskuksen päätös tuen myöntämisestä, maksamisesta tai epäämisestä voidaan allekirjoittaa koneellisesti.

7 luku

Tukeen liittyvät velvoitteet ja valvonta

29 a §

Velvollisuus sallia tien virkistyskäyttö

Maanomistaja, jolle on myönnetty tukea metsätien tekemiseen, on velvollinen sallimaan metsätien tai yksityistien virkistyskäytön maksutta. Käyttöä voidaan kuitenkin rajoittaa, jos se on tarpeen arkojen alueiden suojelemiseksi, tien turvallisen käytön varmistamiseksi tai sen varmistamiseksi, että tietä voidaan käyttää asianmukaisesti metsätalouden kuljetuksiin.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu velvoite on voimassa 10 vuotta siitä, kun toimenpiteeseen myönnetty rahoitus on kokonaan maksettu.

34 §

Tuen palauttaminen ja takaisinperintä

Tuen palauttamisen ja takaisinperinnän perusteista säädetään valtionavustuslaissa. Tuki, joka tulee valtionavustuslain 20 §:n nojalla palauttaa, tulee maksaa takaisin metsäkeskukselle.

Tuki peritään takaisin tuensaajalta, jolle jäljempänä tässä pykälässä toisin säädetä. Ympäristötuki peritään takaisin siltä, joka ei omistusaikanaan ole noudattanut ympäristötukisopimukseen liittyviä velvoitteita. Metsänuudistamiseen, suometsän hoitoon tai metsätien tekemiseen myönnetty tuki peritään takaisin siltä, joka on omistusaikanaan rikkonut hoito- ja kunnossapitovelvollisuutensa. Samalla lakkaa alueen hoito- ja kunnossapitovelvollisuus ja metsätien tekemisen tuen osalta myös tien virkistyskäytön sallimista koskeva velvoite. Metsätien tekemiseen myönnetty tuki peritään takaisin myös siltä, joka on omistusaikanaan rikkonut tien virkistyskäytön sallimista koskevan velvollisuutensa. Samalla lakkaavat tien virkistyskäytön sallimista koskeva velvoite ja alueen hoito- ja kunnossapitovelvollisuus.

40 §

Muutoksenhaku

Metsäkeskuksen tässä laissa tarkoitettuun tuen myöntämistä ja tuen lopullista määrää koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Metsäkeskuksen päätökseen saa vaatia oikaisua metsäkeskukselta siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen haetaan muutosta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Toimivaltainen hallinto-oikeus määräytyy sen mukaan, minkä hallinto-oikeuden tuomiopiirissä pääosa kyseessä olevasta metsätaloustaasta sijaitsee.

42 §

Voimaantulo

Tällä lailla kumotaan kestävän metsätalouden rahoituksesta annettu laki (1094/1996) ja kiinteistön yhteisomistajien osallistumisesta metsätalouden rahoituslainsäädännössä tarkoitettuun toimenpiteeseen annettu laki (1349/1996). Kestävän metsätalouden rahoit-

tuksesta annetun lain 11 § on kuitenkin voimassa 31 päivään joulukuuta 2013 asti. Viimeksi mainitussa laissa tarkoitettuun rahoitukseen ja ennen tämän lain voimaantuloa viireille tullessiin asioihin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Edellä 2 momentista poiketen suunnitelman toteuttamisen tukea koskeva asia voidaan kuitenkin ratkaista kumotun kestävän metsätalouden rahoituksesta annetun lain mukaisesti, jos suunnitelma on hyväksytty mainitun lain mukaisesti ennen tämän lain voimaantuloa ja suunnitelman toteuttamisen tukea on haettu vuoden kuluessa tämän lain voimaantulosta. Tällöin metsäkeskuksen tulee ratkaista asia kahden vuoden kuluessa tämän lain voimaantulosta. Asia voidaan ratkaista kumotun kestävän metsätalouden rahoituksesta annetun lain mukaisesti myös, jos kyse on lisärahoituksen myöntämisestä sel-

laiseen hankkeeseen, jota koskeva rahoituspäätös on tehty ennen tämän lain voimaantuloa.

Metsänuudistamiseen ei voi 9 §:n nojalla myöntää tukea, jos samalla kohteella on puuston kiertoajan kuluessa rahoitettu kumotun kestävän metsätalouden rahoituksesta annetun lain mukainen metsänuudistamishankkeen uusiminen. Tukea voidaan kuitenkin myöntää 9 §:n 3 momentissa tarkoitettuun työn uusimiseen, jos samalla kohteella on puuston kiertoajan kuluessa rahoitettu kumotun kestävän metsätalouden rahoituksesta annetun lain mukainen metsänuudistaminen.

Tämän lain voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

2.

Laki**pienpuun energiatuesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tarkoitus

Tämän lain tarkoituksena on puun energiakäytön edistäminen.

2 §

Soveltamisala

Tässä laissa tarkoitettua rahoitusta voidaan valtion talousarviossa vuosittain osoitetun määrärahan rajoissa kohdistaa vain niihin metsiin, jotka kuuluvat metsälain (1093/1996) 2 §:ssä määriteltyyn soveltamisalaan taikka niihin yksityisiin luonnonsojelualueisiin, joiden rauhoitusmääräysten mukaan rahoitettava toiminta on sallittu. Rahoitus myönnetään tukena.

3 §

Muiden säännösten soveltaminen

Tässä laissa tarkoitettuun tukeen sovelletaan lisäksi soveltuvien osin, mitä valtionavustuslaissa (688/2001) säädetään. Tässä laissa tarkoitettuun tukeen ei kuitenkaan sovelleta valtionavustuslain 7 §:n 1 momentin 3 kohtaa eikä 13 §:n 3 ja 4 momenttia.

Metsäkeskus toimii tässä laissa säädetyn tuen osalta valtionapuviranomaisena. Metsäkeskuksen myöntämän tuen takaisinperintää koskevien päätöksiensä osalta valtionapuviranomaisena toimii Maaseutuvirasto.

4 §

Tuensaajat

Tuki myönnetään maanomistajalle, yhteisölle tai ammatinharjoittajalle.

5 §

Tuen myöntämisen yleiset edellytykset

Tuettavan työn on oltava taloudellisesti ja metsien biologisen monimuotoisuuden säilyttämisen kannalta tarkoituksenmukainen. Työ on keskitettävä, siltä osin kuin se on mahdollista, siten että ne voidaan toteuttaa taloudellisesti edullisimmalla tavalla. Työ tulee tehdä metsäalan hyvän ammattikäytännön mukaisesti.

Tuettavan työn tai toimenpiteen tulee olla sen mukainen kuin muussa laissa säädetään. Tukea ei saa käyttää työhön tai toimenpiteeseen, joka on aiheutunut lainvastaiseksi todetusta toiminnasta. Työllä ei saa aiheuttaa kohtuudella vältettävissä olevaa haittaa muulle ympäristölle.

Tuki voidaan jättää myöntämättä, jos hakemusasiakirjoissa ilmoitetut tiedot ovat olleet puutteellisia, harhaanjohtavia tai virheellisiä.

6 §

Tuen määrä ja varojen suuntaaminen

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tuen määrästä ja sen määräytymisen perusteista sekä tuen määräytymisen perusteena olevasta pienpuun hehtaarikohtaisesta enimmäismäärästä. Tuen määrä voidaan säätää pienem-

mäksi sillä perusteella, että energiapuuerä on peräisin valtion, kunnan, Suomen evankelis-luterilaisen kirkon tai Suomen ortodoksisen kirkkokunnan omistamista metsistä.

Maa- ja metsätalousministeriö päättää vuosittain varojen suuntaamisesta tässä laissa tarkoitettuun tukeen sekä asettaa varat tilitystä vastaan metsäkeskuksen käytettäväksi. Päätöksessä tulee esittää suunnitelma määrärahojen käytöstä. Sen laadinnassa tulee ottaa huomioon maan eri osien olosuhteet ja metsälain 4 §:ssä tarkoitettut metsätalouden alueelliset tavoiteohjelmat.

7 §

Pienpuun energiatuki

Tukea voidaan myöntää nuorten metsien hoito- tai ensiharvennuskohteilta saatavalle energiapuulle.

Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että energiakäyttöön luovutettava energiapuuerä on vähintään 40 kiintokuutiometriä ja että energiapuuerästä on mittaustodistus.

Pienpuun energiatukea voidaan myöntää vain kerran samalta kohteelta puuston kiertoajan kuluessa.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin nuorten metsien hoitotyön tai ensiharvennuksen toteamisesta sekä muista tässä pykälässä säädettyistä tuen ehdoista ja määräytymisperusteista.

8 §

Luovutus

Tämän lain 7 §:ssä tarkoitettuna luovutuksena ei pidetä energiapuuerän luovuttamista maanomistajan puolisolle taikka sellaiselle maanomistajan vanhemmalle tai lapselle taikka tällaisen henkilön puolisolle, joka asuu maanomistajan kanssa samassa taloudessa. Puolisolla tarkoitetaan tässä pykälässä avio-puolisoa tai tuloverolain (1535/1992) 7 §:n 3 momentissa tarkoitettua henkilöä.

Luovutuksena ei pidetä sitä, jos luovutus tapahtuu kuolinpesän ja sen osakkaan välillä. Luovutuksena ei pidetä myöskään sitä, jos luovutus tapahtuu kahden kuolinpesän välil-

lä, jos kummankin kuolinpesän osakkaana on sama luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö.

Luovutuksena ei pidetä sitä, jos luovuttaja pystyy käyttämään luovutuksensaajaan nähden kirjanpitolain (1336/1997) 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettua määräysvaltaa tai päinvastoin. Luovutuksena ei pidetä myöskään sitä, jos luovuttaja ja luovutuksensaaja ovat saman luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön määräysvallassa.

9 §

Tuen hakeminen

Tukea haetaan kirjallisesti siltä metsäkeskukselta, jonka toimialueella pääosa kyseessä olevasta metsätalousmaasta sijaitsee.

Tukea haetaan energiapuuerän mittaamisen jälkeen.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä tuen hakemisesta ja hakemuksessa ilmoitettavista tiedoista.

10 §

Huomautus ja väliaikainen kieltö

Metsäkeskus voi antaa huomautuksen asiämiehelle, joka laatii tässä laissa tarkoitettuihin hakemusasioihin liittyviä asiakirjoja, jos asianomainen henkilö on antanut mainituissa asiakirjoissa metsäkeskukselle 5 §:n 3 momentissa tarkoitettulla tavalla puutteellisia, harhaanjohtavia tai virheellisiä tietoja.

Maaseutuvirasto voi metsäkeskuksen esityksestä kieltää asiamiestä laatimasta 1 momentissa tarkoitettuja asiakirjoja, jos puutteellisten, harhaanjohtavien tai virheellisten tietojen antaminen on metsäkeskuksen antamasta huomautuksesta huolimatta ollut toistuvaa.

Kieltoa koskevasta päätöksestä tulee käydä ilmi kiellon voimassaoloaika. Kielto voidaan asettaa enintään vuodeksi ja se on voimassa sen metsäkeskuksen toimialueella, jonka esitykseen Maaseutuviraston päätös on perustunut.

11 §

Tukeen liittyvä tiedonantovelvollisuus

Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että hakemusasiakirjoissa ilmoitetun mittaustodistuksen tiedot voidaan tuen maksamisen jälkeenkin tarvittaessa tarkistaa. Jos tuki myönnetään muulle kuin maanomistajalle, tuen myöntämisen edellytyksenä on, että hakemusasiakirjoissa mainitun maanomistajan antaman toimeksiannon tai tämän kanssa tehdyn sopimuksen tai muun vastaavan asiakirjan tiedot voidaan tuen maksamisen jälkeen tarvittaessa tarkistaa. Asiakirjat tulee säilyttää kolmen vuoden ajan tuen maksamisesta.

Tuensaajan käyttämään asiamieheen ja työn toteuttajaan sovelletaan, mitä valtionavustuslain 12 §:n 4 momentissa säädetään tuen maksamista varten annettavista tiedoista ja mainitun lain 14 §:ssä säädetään valtionavustuksen saajan tiedonantovelvollisuudesta.

12 §

Päätöksen allekirjoittaminen

Metsäkeskuksen päätös tuen myöntämisestä, maksamisesta tai epäamisestä voidaan allekirjoittaa koneellisesti.

13 §

Metsäkeskuksen valvontatehtävä

Metsäkeskuksen tehtävänä on valvoa tuen myöntämiseen, maksamiseen ja käyttöön liittyviä edellytyksiä ja tukeen liittyvien velvoitteiden noudattamista siten kuin valtionavustuslain 15—17 §:ssä säädetään. Sen lisäksi metsäkeskuksella on tarvittaessa oikeus todentaa, onko tuettavan työn toteuttaja täyttänyt tukeen liittyvät velvoitteet. Metsäkeskuksen tarkastusoikeuteen ja tarkastusten suorittamiseen sovelletaan tällöin edellä mainittuja valtionavustuslain säännöksiä.

Metsäkeskuksen tulee antaa tuensaajalle mahdollisuus maastotarkastuksessa todettujen puutteiden korjaamiseen, jos puutteet ovat vähäisiä ja kohtuullisen helposti korjattavissa.

Metsäkeskuksen tulee tällöin asettaa määräaika puutteiden korjaamiseen.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään metsäkeskusten tehtäviin kuuluvien tarkastusten määrästä ja kohdentamisesta sekä muista valvonnan järjestämisen teknisistä yksityiskohdista.

14 §

Tuen palauttaminen ja takaisinperintä

Tuen palauttamisen ja takaisinperinnän perusteista säädetään valtionavustuslaissa. Tuki, joka tulee valtionavustuslain 20 §:n nojalla palauttaa, tulee maksaa takaisin metsäkeskukselle.

Metsäkeskuksen tulee tehdä Maaseutuvirastolle esitys tuen takaisinperimiseksi, jos sen tietoon tulee valtionavustuslain 21 tai 22 §:ssä säädetty takaisinperinnän peruste. Sen jälkeen Maaseutuvirasto päättää tuen takaisinperinnästä siten kuin valtionavustuslain 5 luvussa säädetään.

Tuki peritään takaisin tuensaajalta.

15 §

Maa- ja metsätalousministeriön valvontatehtävä

Maa- ja metsätalousministeriön tehtävänä on valvoa metsäkeskusten ja Maaseutuviraston toimintaa niille tässä laissa säädettyjen tehtävien hoitamisen osalta. Ministeriöllä on oikeus saada metsäkeskukselta ja Maaseutuvirastolta valvontatehtäväänsä liittyviä yleisiä käyttö- ja seurantatietoja ja tehdä tämän lain noudattamisen valvonnassa tarpeellisia tarkastuksia. Ministeriön tarkastusoikeuden ja tarkastusten suorittamisen osalta noudatetaan soveltuvin osin valtionavustuslain 16 ja 17 §:n säännöksiä.

Maa- ja metsätalousministeriöllä on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada metsäkeskukselta ja Maaseutuvirastolta sellaisia tehtävänsä hoitamiseksi välttämättömiä tietoja tuen hakijaa ja saajaa koskevista seikoista, joilla on olennaista merkitystä tämän lain noudattamisen varmistamiseksi tuen myöntämisessä, maksamisessa ja käytön valvonnassa.

16 §

Maaseutuviraston valvontatehtävä

Maaseutuviraston tehtävänä on suorittaa tämän lain noudattamisen valvonnassa tarpeellisia metsäkeskusten tarkastuksia sen mukaan kuin maa- ja metsätalousministeriö tarkemmin määrää. Maaseutuviraston valvontatehtävän osalta noudatetaan tällöin soveltuvin osin, mitä 16 §:ssä säädetään maa- ja metsätalousministeriön valvontatehtävästä.

17 §

Muutoksenhaku

Metsäkeskuksen tässä laissa tarkoitettuun tuen myöntämistä koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Metsäkeskuksen päätökseen saa vaatia oikaisua metsäkeskukselta siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen haetaan muutosta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Toimivaltainen hallinto-oikeus määräytyy sen mukaan, minkä hallinto-oikeuden tuomiopiirissä pääosa kyseessä olevasta metsätalousmaasta sijaitsee.

Maaseutuviraston tässä laissa tarkoitettuun takaisinperintää ja asiamiehelle määrättyä väliaikaista kieltoa koskevaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla 1 momentin mukaisesti toimivaltaiseen hallinto-oikeuteen.

Metsäkeskuksella on oikeus hakea muutosta 2 momentissa tarkoitettuun Maaseutuviraston ja hallinto-oikeuden päätökseen, jos Maaseutuviraston päätös poikkeaa metsäkeskuksen esityksestä tai jos hallinto-oikeus muuttaa Maaseutuviraston päätöstä tai kumoaa sen.

18 §

Maastomittaukset

Tähän lakiin liittyvissä maastossa tehtävissä mittauksissa sovelletaan metsätaloudessa yleisesti käytettäviä mittaus- ja arviointimenetelmiä.

19 §

Voimaantulo

Tämän lain voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella. Tuen myöntämispäätöksiä voidaan tämän lain nojalla tehdä 31 päivään joulukuuta 2016 asti. Tämän lain tarkoitukseen osoitettuja varoja voidaan käyttää 31 päivään joulukuuta 2017 asti.

Pienpuun energiatukea ei myönnetä, jos energiapuuerän luovutusta koskeva sopimus on tehty ennen 1 päivää tammikuuta 2011 ja jos energiapuuerä on kohteelta, josta aiemmin korjatun energiapuuerän perusteella on maksettu lain voimaantuloa edeltävän viiden vuoden aikana kestävän metsätalouden rahoituksesta annetun lain (1094/1996) mukaista energiapuun korjuutukea.

Helsingissä 26 päivänä marraskuuta 2010

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Maa- ja metsätalousministeri *Sirkka-Liisa Anttila*

*Liite
Rinnakkaisteksti*

Laki

kestävän metsätalouden rahoituslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan kestävän metsätalouden rahoituslain (544/2007) 14 ja 15 §, 42 §:n 10 ja 11 momentti,
muutetaan 1 ja 2 §, 4 §:n 1 momentti, 7 §:n 1 ja 3 momentti, 9 §:n 2 momentti, 26 §:n 1 momentti, 34 §:n 1 ja 3 momentti, 40 §:n 1 momentti ja 42 §:n 2, 3 ja 6 momentti sekä
lisätään 4 §:ään uusi 5 momentti, jolloin nykyinen 5 momentti siirtyy 6 momentiksi, uusi 5 a §, 20 §:ään uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi, 21 §:ään uusi 3 momentti, jolloin nykyinen 3 momentti siirtyy 4 momentiksi, sekä lakiin uusi 27 a ja 29 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

1 §

Tarkoitus

Tarkoitus

Tämän lain tarkoituksena on puuntuotannon ja energiapuun käytön edistäminen sekä metsien biologisen monimuotoisuuden turvaaminen.

Tämän lain tarkoituksena on puuntuotannon edistäminen sekä metsien biologisen monimuotoisuuden turvaaminen.

2 §

2 §

Soveltamisala

Soveltamisala

Tässä laissa tarkoitettua rahoitusta voidaan valtion talousarviossa vuosittain osoitetun määrärahan rajoissa kohdistaa vain niihin metsiin, jotka kuuluvat metsälain (1093/1996) 2 §:ssä määriteltyyn soveltamisalaan, taikka niihin yksityisiin luonnonsuojelualueisiin, joiden rauhoitusmääräysten mukaan rahoitettava toiminta on sallittu.

Tässä laissa tarkoitettua rahoitusta voidaan valtion talousarviossa vuosittain osoitetun määrärahan rajoissa kohdistaa vain niihin metsiin, jotka kuuluvat metsälain (1093/1996) 2 §:ssä määriteltyyn soveltamisalaan, taikka niihin yksityisiin luonnonsuojelualueisiin, joiden rauhoitusmääräysten mukaan rahoitettava toiminta on sallittu. *Rahoitusta ei kuitenkaan saa kohdistaa mainituilla luonnonsuojelualueilla tehtäviin sellaisiin toimenpiteisiin, joiden tarkoituksena on metsien biologisen monimuotoisuuden ylläpitäminen.*

Tässä laissa tarkoitettua rahoitusta ei saa käyttää luonnonsuojelulain (1096/1996)

Rahoitus myönnetään tukena.

4 §

Tuensaajat

Tuki myönnetään yksityiselle maanomistajalle. *Energiapuun korjuuseen ja haketuksen, metsäluonnon hoitohankkeisiin ja juurikäävän torjuntaan voidaan tukea myöntää myös yhteisölle tai ammatinharjoittajalle, jos tuella edistetään yksityisten maanomistajien metsien hoitoa ja käyttöä.*

25 §:n nojalla alueen määräaikaisesta rauhoittamisesta tehdyn sopimuksen perusteella maksettaviin korvauksiin tai korvauksiin, joista mainitun lain 53 tai 55 §:ssä taikka muutoin erikseen säädetään, eikä myöskään korvauksiin, jotka perustuvat ennen mainittuja säännöksiä voimassa olleisiin vastaaviin säännöksiin.

Rahoitus myönnetään tukena.

4 §

Tuensaajat

Tuki myönnetään yksityiselle maanomistajalle. Metsäluonnon hoitohankkeisiin ja juurikäävän torjuntaan voidaan tukea myöntää myös yhteisölle tai ammatinharjoittajalle, jos tuella edistetään yksityisten maanomistajien metsien hoitoa ja käyttöä.

Oikeutta tukeen ei ole sellaisella yksityisellä maanomistajalla tai 4 momentissa tarkoitettulla oikeuden haltijalla, joka omistaa kiinteistön yhdessä sellaisen maanomistajan kanssa, jolla ei ole 1—4 momentin perusteella oikeutta tukeen.

5 a §

Muu julkinen tuki

Tämän lain nojalla myönnettävän tuen edellytyksenä on, ettei rahoitettavaan työhön tai toimenpiteeseen ole myönnetty valtionavustuslain 4 §:n 2 kohdassa tarkoitettua julkista tukea tai verojärjestelmän kautta myönnettävää tukea taikka näitä tukia yhdessä.

Tämän lain nojalla myönnetty tuki tulee palauttaa, jos sen myöntämisen jälkeen käy ilmi, että kyseiseen työhön tai toimenpiteeseen on myönnetty 1 momentissa tarkoitettua muuta julkista tukea tai tukia.

Sen estämättä, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, voidaan kuitenkin 12 ja 13 §:ssä tarkoitetun työn tai toimenpiteen suunnittelu rahoittaa tässä laissa tarkoitetuista varoista ja tällaisen työn tai toimenpiteen toteutus uusjakojen tukemisesta annetussa laissa (24/1981) tarkoitetuista varoista.

7 §

Suunnitelma ja toteutus selvitys

Metsänuudistamiseen, terveyslannoitukseen, suometsän hoitoon, metsätien tekemiseen ja metsäluonnon hoitohankkeisiin myönnettävän tuen edellytyksenä on metsäkeskuksen hyväksymä suunnitelma. Muiden 2 ja 3 luvussa tarkoitettujen tukien sekä juurikäävän torjunnan tuen edellytyksenä on metsäkeskuksen hyväksymä toteutus selvitys.

Suunnitelma, toteutus selvitys ja toteutus ilmoitus voidaan tehdä 6 §:ssä tarkoitettuna omana työnä. Tukea voidaan myöntää ainoastaan niihin kustannuksiin, jotka aiheutuvat *suunnitelman laatimisesta ja* muuna kuin 6 §:ssä tarkoitettuna omana työnä tehdyn toteutus selvityksen laatimisesta.

9 §

Metsänuudistaminen

Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että kohde, joka voi olla jakautunut usealle alueelle, täyttää vähimmäispinta-alaa, uudistus- aluetta ja metsänuudistamisessa käytettäviä puulajeja koskevat vaatimukset ja että työ täyttää sen mukaan, mikä uudistamismenettelmä on kyseessä, joko taimimääriä tai kylvökohtia ja siemenmääriä koskevat vaatimukset sekä maanpinnan käsittelyä koskevat vaatimukset. Lisäksi edellytetään, että alueen lämpösumma on riittävä metsänuudistamiseen.

7 §

Suunnitelma ja toteutus selvitys

Metsänuudistamiseen, terveyslannoitukseen, suometsän hoitoon, metsätien tekemiseen ja metsäluonnon hoitohankkeisiin myönnettävän tuen *sekä ympäristötuen myöntämisen* edellytyksenä on metsäkeskuksen hyväksymä suunnitelma. Muiden 2 luvussa tarkoitettujen tukien sekä juurikäävän torjunnan tuen edellytyksenä on metsäkeskuksen hyväksymä toteutus selvitys.

Suunnitelma, toteutus selvitys ja toteutus ilmoitus voidaan tehdä 6 §:ssä tarkoitettuna omana työnä. Tukea voidaan myöntää ainoastaan niihin kustannuksiin, jotka aiheutuvat muuna kuin 6 §:ssä tarkoitettuna omana työnä tehdyn *suunnitelman ja* toteutus selvityksen laatimisesta.

9 §

Metsänuudistaminen

Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että kohde, joka voi olla jakautunut usealle alueelle, täyttää vähimmäispinta-alaa, uudistus- aluetta ja metsänuudistamisessa käytettäviä puulajeja koskevat vaatimukset ja että työ täyttää sen mukaan, mikä uudistamismenettelmä on kyseessä, joko taimimääriä tai kylvökohtia ja siemenmääriä koskevat vaatimukset sekä maanpinnan käsittelyä koskevat vaatimukset. Lisäksi edellytetään, että alueen lämpösumma on riittävä metsänuudistamiseen *ja että toimenpiteellä edistetään ensisijaisesti metsäekosysteemin ja biodiversiteetin tai perinteisen maiseman säilyttämistä ja kunnostamista.*

20 §

Kokeilu- ja selvitystoiminta

20 §

Kokeilu- ja selvitystoiminta

Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että kokeilu- tai selvitystoiminta liittyy tämän lain perusteella rahoitettavaan toimenpiteeseen. Lisäksi edellytetään, että tukea myönnettäessä otetaan huomioon Euroopan yhteisöjen komission antamissa maa- ja metsätalouden valtiontukea koskevissa suuntaviivoissa (2006/C 319/01) asetetut tukea koskevat vaatimukset.

21 §

Tuen hakeminen

21 §

Tuen hakeminen

Sen estämättä, mitä 2 momentissa säädetään, voidaan tukea hakea ainoastaan suometsän hoitoa, uuden metsätien tekemistä tai metsätalouden kuljetusten edellyttämän yksityistien perusparannusta taikka metsäluonnon hoitohanketta koskevan suunnitelman laatimiseen, jos toimenpide on tarkoitus rahoittaa tässä laissa tarkoitettuina varoin yhteishankkeena tai jos toimenpide on tarkoitus rahoittaa uusjakojen tukemisesta annetussa laissa tarkoitettuina varoin.

26 §

Suunnitelmaan perustuvaa tukea ja ympäristötukea koskevat päätökset

Suunnitelman hyväksymisestä ja toteuttamisaikataulusta sekä suunnitelman laatimiseen myönnettävästä tuesta voidaan päättää erikseen ennen muuta tukea, jos kyseessä on yhteishanke. Päätöksestä tulee tällöin käydä ilmi, että suunnittelun tuki myönnetään sillä ehdolla, että suunnitelma toteutetaan asetetussa aikataulussa.

26 §

Suunnitelmaan perustuvaa tukea ja ympäristötukea koskevat päätökset

Suunnitelman hyväksymisestä ja toteuttamisaikataulusta sekä suunnitelman laatimiseen myönnettävästä tuesta voidaan päättää erikseen ennen muuta tukea, jos toimenpiteet on tarkoitus rahoittaa tässä laissa tarkoitettuina varoin yhteishankkeena tai jos toimenpiteet on tarkoitus rahoittaa uusjakojen tukemisesta annetussa laissa tarkoitettuina varoin. Päätöksestä tulee käydä ilmi, että tuki myönnetään sillä ehdolla, että metsäkeskukselle toimitetaan sen asettamiin määräaikoihin mennessä maanomistajien kesken tehty sopimus hankkeen toteuttamisesta ja selvitys

hankkeen loppuunsaattamisesta suunnitelman mukaisena. Jos toimenpiteet on tarkoitus rahoittaa tässä laissa tarkoitetuista varoista, metsäkeskukselle on toimitettava sen asettamassa määräajassa hankkeen toteuttamisen tukea koskeva hakemus.

27 a §

Päätöksen allekirjoittaminen

Metsäkeskuksen päätös tuen myöntämisestä, maksamisesta tai epämisestä voidaan allekirjoittaa koneellisesti.

7 luku

Tukeen liittyvät velvoitteet ja valvonta

7 luku

Tukeen liittyvät velvoitteet ja valvonta

29 a §

Velvollisuus sallia tien virkistyskäyttö

Maanomistaja, jolle on myönnetty tukea metsätien tekemiseen, on velvollinen sallimaan metsätien tai yksityistien virkistyskäytön maksutta. Käyttöä voidaan kuitenkin rajoittaa, jos se on tarpeen arkojen alueiden suojelemiseksi, tien turvallisen käytön varmistamiseksi tai sen varmistamiseksi, että tie voidaan käyttää asianmukaisesti metsätalouden kuljetuksiin.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu velvoite on voimassa 10 vuotta siitä, kun toimenpiteeseen myönnetty rahoitus on kokonaan maksettu.

34 §

Tuen palauttaminen ja takaisinperintä

Tuki, joka tulee valtionavustuslain 20 §:n nojalla palauttaa, tulee maksaa takaisin metsäkeskukselle.

34 §

Tuen palauttaminen ja takaisinperintä

Tuen palauttamisen ja takaisinperinnän perusteista säädetään valtionavustuslaissa. Tuki, joka tulee valtionavustuslain 20 §:n nojalla palauttaa, tulee maksaa takaisin metsäkeskukselle.

Tuki peritään takaisin tuensaajalta, jollei jäljempänä tässä pykälässä toisin säädetä. Ympäristötuki peritään takaisin siltä, joka ei

Tuki peritään takaisin tuensaajalta, jollei jäljempänä tässä pykälässä toisin säädetä. Ympäristötuki peritään takaisin siltä, joka ei

omistusaikanaan ole noudattanut ympäristötukisopimukseen liittyviä velvoitteita. Metsänuudistamiseen, suometsän hoitoon tai metsätien tekemiseen myönnetty tuki peritään takaisin siltä, joka on omistusaikanaan rikkonut hoito- ja kunnossapitovelvollisuutensa. Samalla lakkaa alueen hoito- ja kunnossapitovelvollisuus.

omistusaikanaan ole noudattanut ympäristötukisopimukseen liittyviä velvoitteita. Metsänuudistamiseen, suometsän hoitoon tai metsätien tekemiseen myönnetty tuki peritään takaisin siltä, joka on omistusaikanaan rikkonut hoito- ja kunnossapitovelvollisuutensa. Samalla lakkaa alueen hoito- ja kunnossapitovelvollisuus ja metsätien tekemisen tuen osalta myös tien virkistyskäytön sallimista koskeva velvoite. Metsätien tekemiseen myönnetty tuki peritään takaisin myös siltä, joka on omistusaikanaan rikkonut tien virkistyskäytön sallimista koskevan velvollisuutensa. Samalla lakkaavat tien virkistyskäytön sallimista koskeva velvoite ja alueen hoito- ja kunnossapitovelvollisuus.

40 §

Muutoksenhaku

Muutosta metsäkeskuksen tässä laissa tarkoitettuun tuen myöntämistä ja tuen lopullista määrää koskevaan päätökseen haetaan siten kuin valtionavustuslain 34 §:ssä säädetään. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen haetaan muutosta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Toimivaltainen hallinto-oikeus määräytyy sen mukaan, minkä hallinto-oikeuden tuomiopiirissä pääosa kyseessä olevasta metsätalousmaasta sijaitsee.

40 §

Muutoksenhaku

Metsäkeskuksen tässä laissa tarkoitettuun tuen myöntämistä ja tuen lopullista määrää koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Metsäkeskuksen päätökseen saa vaatia oikaisua metsäkeskukselta siten kuin hallintolaisissa (434/2003) säädetään. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen haetaan muutosta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Toimivaltainen hallinto-oikeus määräytyy sen mukaan, minkä hallinto-oikeuden tuomiopiirissä pääosa kyseessä olevasta metsätalousmaasta sijaitsee.

42 §

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

Tällä lailla kumotaan kestävän metsätalouden rahoituksesta 12 päivänä joulukuuta 1996 annettu laki (1094/1996) ja kiinteistön yhteisomistajien osallistumisesta metsätalouden rahoituslainsäädännössä tarkoitettuun toimenpiteeseen 30 päivänä joulukuuta 1996 annettu laki (1349/1996) niihin myöhemmin tehtyine muutoksineen. Kestävän metsätalouden rahoituksesta annetun lain 11 § on kuitenkin voimassa kolme vuotta tämän lain voimaantulos-

42 §

Voimaantulo

Tällä lailla kumotaan kestävän metsätalouden rahoituksesta annettu laki (1094/1996) ja kiinteistön yhteisomistajien osallistumisesta metsätalouden rahoituslainsäädännössä tarkoitettuun toimenpiteeseen annettu laki (1349/1996). Kestävän metsätalouden rahoituksesta annetun lain 11 § on kuitenkin voimassa 31 päivään joulukuuta 2013 asti. Viimeksi mainitussa laissa tarkoitettuun rahoitukseen ja ennen tämän lain voimaantuloa

ta lukien ja 19 a § 31 päivään joulukuuta 2008. Mainituissa pykälissä tarkoitettuun rahoitukseen ja ennen tämän lain voimaantuloa vireille tulleisiin asioihin sovelletaan tällä lailla kumottuja lakeja ja niiden nojalla annettuja säännöksiä.

Edellä 2 momentista poiketen suunnitelman toteuttamisen tukea koskeva asia voidaan kuitenkin ratkaista kumotun kestävän metsätalouden rahoituksesta annetun lain mukaisesti, jos suunnitelma on hyväksytty mainitun lain mukaisesti ennen tämän lain voimaantuloa ja suunnitelman toteuttamisen tukea on haettu vuoden kuluessa tämän lain voimaantulosta. Tällöin metsäkeskuksen tulee ratkaista asia kahden vuoden kuluessa tämän lain voimaantulosta.

Metsänuudistamiseen ei voi 9 §:n nojalla myöntää tukea, jos samalla kohteella on puuston kiertoajan kuluessa rahoitettu kumotun kestävän metsätalouden rahoituksesta annetun lain mukainen metsänuudistamishankkeen uusiminen.

vireille tulleisiin asioihin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Edellä 2 momentista poiketen suunnitelman toteuttamisen tukea koskeva asia voidaan kuitenkin ratkaista kumotun kestävän metsätalouden rahoituksesta annetun lain mukaisesti, jos suunnitelma on hyväksytty mainitun lain mukaisesti ennen tämän lain voimaantuloa ja suunnitelman toteuttamisen tukea on haettu vuoden kuluessa tämän lain voimaantulosta. Tällöin metsäkeskuksen tulee ratkaista asia kahden vuoden kuluessa tämän lain voimaantulosta. *Asia voidaan ratkaista kumotun kestävän metsätalouden rahoituksesta annetun lain mukaisesti myös, jos kyse on lisärahoituksen myöntämisestä sellaiseen hankkeeseen, jota koskeva rahoituspäätös on tehty ennen tämän lain voimaantuloa.*

Metsänuudistamiseen ei voi 9 §:n nojalla myöntää tukea, jos samalla kohteella on puuston kiertoajan kuluessa rahoitettu kumotun kestävän metsätalouden rahoituksesta annetun lain mukainen metsänuudistamishankkeen uusiminen. *Tukea voidaan kuitenkin myöntää 9 §:n 3 momentissa tarkoitettuun työn uusimiseen, jos samalla kohteella on puuston kiertoajan kuluessa rahoitettu kumotun kestävän metsätalouden rahoituksesta annetun lain mukainen metsänuudistaminen.*

Tämän lain voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.